

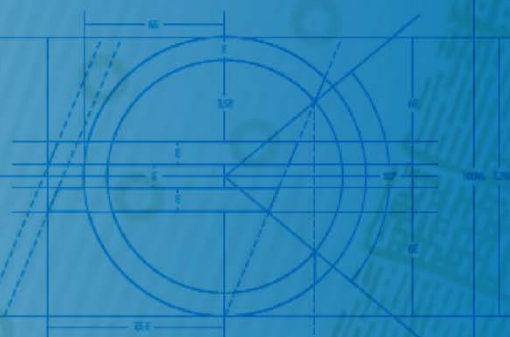
EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROSISTEMA

Finansinės ataskaitos

2014 m.

2015 m. vasaris

Europos Centrinis Bankas
ESB Bankas
100012 Vilnius

© Europos Centrinis Bankas, 2015 m.

Pašto adresas 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefonas +49 69 1344 0
Internetas www.ecb.europa.eu

Visos teisės saugomos. Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

ISSN 2443-4868
ISBN 978-92-899-1553-3
DOI 10.2866/9971
ES katalogo numeris QB-BS-15-001-LT-N

Turinys

2014 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų vadovybės ataskaita	2
ECB finansinės ataskaitos	18
2014 m. gruodžio 31 d. balansas	18
2014 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pelno (nuostolio) ataskaita	20
Apskaitos politika	21
Pastabos dėl balanso	29
Nebalansinės priemonės	45
Pastabos dėl pelno (nuostolio) ataskaitos	48
Auditoriaus išvada	54
Pastaba dėl pelno (nuostolio) paskirstymo	56

2014 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų vadovybės ataskaita

1 ECB vadovybės ataskaitos tikslas

Ši vadovybės ataskaita yra neatskiriama ECB metinių finansinių ataskaitų dalis. Joje pateikiama pagalbinė informacija, galinti padėti skaitytojams geriau suprasti, kaip dirba ECB, kokia jo veiklos sistema ir kokį poveikį ECB operacijos daro jo finansinėms ataskaitoms.

Šioje ataskaitoje pateikiama informacija apie ECB pagrindinius išteklius ir procesus, įskaitant informaciją apie organizacinį banko valdymą. Atsižvelgiant į tai, kad ECB veikla ir operacijos vykdomos siekiant įgyvendinti pinigų politikos tikslus, banko finansiniai rezultatai turėtų būti vertinami jų neatskiriant nuo ECB politikos veiksmų. Taigi, ataskaitoje pateikiama informacija apie pagrindines ECB rizikas ir kokį poveikį joms daro banko vykdomos operacijos, taip pat apie turimus finansinius išteklius ir pagrindinių ECB veiklų įtaką finansinėms ataskaitoms.

2 Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis ECB tikslas – palaikyti kainų stabilumą. Kaip aprašyta ECBS statute, pagrindiniai ECB uždaviniai yra šie: įgyvendinti Europos Sąjungos pinigų politiką, atlikti užsienio valiutų operacijas, valdyti euro zonos šalių oficialiąsias užsienio valiutos atsargas ir skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą.

Be to, 2014 m. lapkričio 4 d. ECB pradėjo vykdyti jam patikėtą bankų priežiūros funkciją. Taip siekiama užtikrinti, kad kredito įstaigos būtų saugios ir patikimos, o Europos Sąjungos finansų sistema – stabili.

3 Pagrindiniai ištekliai ir procesai

3.1 ECB valdymas

ECB sprendimus priimančiosios organai yra Vykdomoji valdyba, Valdančioji taryba ir Bendroji taryba¹. Be to, ECB organizacinis valdymas apima didelius įgaliojimus turintį Audito komitetą ir tam tikrus vidaus ir išorės kontrolės lygius.

¹ Daugiau informacijos apie ECB sprendimus priimančiosios organus rasite ECB interneto svetainėje (<https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/decisions/govc/html/index.lt.html>).

3.1.1 Audito komitetas

Audito komitetas, toliau stiprindamas organizacinį ECB ir Eurosistemos valdymą, padeda Valdančiajai tarybai vykdyti savo įsipareigojimus teikti sąžiningą finansinę informaciją, prižiūrėti vidaus kontrolės priemones, užtikrinti atitiktį taikomiems įstatymams, reglamentams bei elgesio kodeksams ir vykdyti ECB bei Eurosistemos audito funkcijas. Vadovaudamasis jam suteiktais įgaliojimais, Audito komitetas vertina ECB metines finansines ataskaitas ir sprendžia, ar jose pateiktas tikras ir teisingas vaizdas ir ar jos buvo parengtos laikantis patvirtintomis apskaitos taisyklėmis. ECB Audito komiteto pirmininkas yra Erkki Liikanen (*Suomen Pankki – Finlands Bank* valdytojas), komitetą sudaro du kiti Valdančiosios tarybos nariai (Vítor Constâncio ir Christian Noyer) ir du nariai iš išorės (Hans Tietmeyer ir Jean-Claude Trichet).

3.1.2 Išorės kontrolės lygiai

ECBS statute numatyti du išorės kontrolės lygiai – tai išorės auditoriai, kurie paskiriami atlikti ECB metinių finansinių ataskaitų auditą, ir Europos Audito Rūmai, kurie įvertina ECB vadovybės veiklos efektyvumą. Europos Audito Rūmų ataskaitos kartu su ECB atsakymu skelbiamos ECB interneto svetainėje² ir *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Siekiant padidinti visuomenės pasitikėjimą ECB išorės auditorių nepriklausomumu, kas penkerius metus taikomas audito įstaigos rotacijos principas. Išorės auditorių atrankos ir įgaliojimų nustatymo geroji praktika yra aukšto lygio gairės, taikomos visiems Eurosistemos centriniams bankams. Valdančioji taryba, remdamasi šia gerąja praktika, formuluoja rekomendacijas ES Tarybai, laikydamosi suderintų, nuoseklių ir skaidrių atrankos kriterijų. 2013 m. bendrovė *Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft* buvo paskirta ECB išorės auditoriumi iki 2017 finansinių metų pabaigos.

3.1.3 Vidaus kontrolės lygiai

ECB buvo įdiegta trijų lygių vidaus kontrolės sistema: pirma, valdymo kontrolė; antra, įvairių rizikų ir atitikties priežiūros funkcijos; trečia, nepriklausomo audito užtikrinimas.

Išteklių kontrolė

Pagal ECB vidaus kontrolės struktūrą atsakomybė ir atskaitomybė už biudžeto reikalus visų pirma tenka atskiroms veiklos sritims. Žmogiškųjų išteklių, biudžeto ir organizavimo generalinio direktorato Biudžeto, priežiūros ir organizavimo skyrius kuria su ECB ištekliais ir atitinkamu veiklos biudžetu susijusio strateginio planavimo sistemą, rengia ir stebi šį planavimą. Šie uždaviniai įgyvendinami bendradarbiaujant

² Žr. <http://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/governance/html/index.lt.html>

su veiklos sričių padaliniais ir taikant funkcinių sričių atskyrimo principą³, o rezultatai pateikiami skyrių metinėse darbo programose. Biudžeto, priežiūros ir organizavimo skyrius taip pat atlieka išteklių planavimą ir kontrolę, kaštų ir naudos analizę bei ECB ir ECBS projektų investicijų analizę. Vykdomoji valdyba, atsižvelgdama į Biudžeto, priežiūros ir organizavimo skyriaus rekomendacijas, ir Valdančioji taryba, padedama iš ECB ir euro zonos nacionalinių centrinių bankų ekspertų sudaryto Biudžeto komiteto (BUCOM), reguliariai tikrina, kaip laikomasi patvirtinto biudžeto. Pagal ECB darbo reglamento 15 straipsnį, BUCOM teikia Valdančiajai tarybai gautų siūlymų dėl ECB metinio biudžeto ir Vykdomosios valdybos prašymų dėl biudžeto padidinimo išsamų įvertinimą prieš juos teikiant Valdančiajai tarybai tvirtinti.

Finansinės rizikos priežiūros funkcijos

Kalbant apie finansinę riziką, pažymėtina, kad ECB Rizikos valdymo direktoratas yra atsakingas už siūlymus dėl politikos ir procedūrų, kurios užtikrintų tinkamą apsaugos nuo finansinės rizikos lygį a) Eurosistemai, įskaitant ECB, atliekant pinigų politikos operacijas, ir b) ECB, pastarajam valdant užsienio atsargas, auksą ir investicijas eurais. Be to, Rizikos valdymo direktoratas analizuoja Eurosistemos pinigų politikos ir užsienio valiutų politikos operacines sistemas rizikos valdymo požiūriu ir teikia siūlymus, kaip jas patobulinti. Be to, Rizikos valdymo komitetas, į kurio sudėtį įeina ekspertai iš Eurosistemos centrinių bankų, padeda sprendimus priimančioms organams užtikrinti tinkamą Eurosistemos apsaugos lygį valdant ir kontroliuojant iš rinkos operacijų – tiek Eurosistemos pinigų politikos, tiek ECB užsienio atsargų – kylančią finansinę riziką. Kalbant apie šias veiklas, pasakytina, kad Rizikos valdymo komitetas, be kita ko, prisideda prie finansinės rizikos, susijusios su Eurosistemos balanso straipsniais, stebėjimo, apskaičiavimo ir informacijos apie ją teikimo bei prie susijusių metodikų ir sistemų apibrėžčių sudarymo bei peržiūros.

Operacinės rizikos priežiūros funkcijos

Pagal operacinės rizikos valdymo sistemą kiekvienas ECB organizacinis padalinys yra atsakingas už savo operacinės rizikos valdymą ir kontrolės priemones, kurios užtikrintų jo vykdomų operacijų veiksmingumą ir efektyvumą, įdiegimą. Operacinės rizikos komitetas yra atsakingas už operacinės rizikos valdymo sistemos apibrėžtį ir palaikymą. Be to, jis turi teikti metodinę pagalbą ir organizuoti mokymus, parengti rizikos apžvalgą viso ECB mastu. Operacinės rizikos komitetas padeda Vykdomajai valdybai vykdyti priežiūros funkciją valdant ECB operacinę riziką. Be to, Organizacinės plėtros komitetas, kurį sudaro Eurosistemos centrinių bankų ekspertai, yra antras operacinės rizikos valdymo Eurosistemoje kontrolės lygis. Šis komitetas padeda sprendimus priimančioms organams užtikrinti tinkamą Eurosistemos apsaugos lygį.

³ Funkcinių sričių atskyrimo principas susijęs su reikalavimu, nustatytu BPM reglamente, kad ECB priežiūros uždavinius privalo vykdyti nedarydamas poveikio savo uždaviniams, susijusiems su pinigų politika, ir atskirai nuo šių ir kitų uždavinių.

Nepriklausomas užtikrinimas

Audito funkcijas nepriklausomai nuo ECB vidaus kontrolės struktūros ir rizikos stebėjimo vykdo Vidaus audito direktoratas, tiesiogiai atskaitingas Vykdomajai valdybai. Remdamiesi įgaliojimais, nustatytais ECB vidaus audito nuostatuose, ECB vidaus auditoriai teikia nepriklausomo ir objektyvaus užtikrinimo bei konsultavimo paslaugas, sistemingai vertina ir tobulina rizikos valdymą, kontrolės ir valdymo procesų veiksmingumą. ECB vidaus auditoriai laikosi Vidaus audito instituto patvirtintų tarptautinių vidaus audito profesinės praktikos standartų. Be to, Eurosistemos ir ECBS Vidaus audito komitetas, kurį sudaro vidaus audito specialistai iš ECB, nacionalinių centrinių bankų ir nacionalinių kompetentingų institucijų, padeda Eurosistemai ir ECBS bei Bendram priežiūros mechanizmui (BPM) siekti savo tikslų, teikdamas nepriklausomą ir objektyvią paramą bei konsultavimo paslaugas, taip siekdamas tobulinti Eurosistemą ir ECBS bei BPM ir didinti jų vertę.

3.1.4 Priemonės prieš sukčiavimą

1999 m. Europos Parlamentas ir ES Taryba priėmė reglamentą⁴, pagal kurį, be kita ko, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti vidaus tyrimus dėl įtarimų sukčiavimu ES institucijose, įstaigose, tarnybose ir agentūrose. 2004 m. Valdančioji taryba patvirtino teisinės nuostatas dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos atliekamų ECB tyrimų, susijusių su sukčiavimu, korupcijos ir bet kokios kitos neteisėtos veiklos prevencija, nuostatų ir sąlygų.

3.1.5 Programa prieš pinigų plovimą ir teroristų finansavimą

2007 m. ECB nustatė pinigų plovimo prevencijos (PPP) ir kovos su terorizmu finansavimo (KTF) vidaus schemą. Už šių reikalavimų atitiktį atsakingas ECB padalinys nustato, analizuoja ir imasi priemonių dėl rizikų, susijusių su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu visose atitinkamose ECB veiklos srityse. Viena iš ECB sandorių šalių vertinimo ir stebėjimo proceso dalių yra atitikties taikomiems PPP ir KTF teisės aktams vertinimas ir stebėjimas. Atsižvelgiant į tai, ypač daug dėmesio skiriama ribojamosioms priemonėms, kurias priėmė ES ir viešai paskelbė Finansinių veiksmų darbo grupė. Vidaus pranešimų sistema papildomas ECB PPP ir (arba) KTF modelis ir užtikrinama, kad visa atitinkama informacija būtų sistemingai renkama ir laiku perduodama Vykdomajai valdybai.

3.2 Personalas

Pasirengimas BPM, kuris pradėjo veikti nuo 2014 m. lapkričio 4 d., labai paveikė darbuotojų skaičių ECB. Vidutinis ECB darbuotojų skaičius (skaičiuojant visos darbo dienos ekvivalentais) padidėjo nuo 1 683 (2013 m.) iki 2 155 (2014 m.). 2014 m.

⁴ Reglamentas (EB) Nr. 1073/1999.

pabaigoje banke dirbo 2 577 darbuotojai. Daugiau informacijos pateikta metinių finansinių ataskaitų 31 pastaboje *Personalo išlaikymo išlaidos*.

2013 m. sausio mėn. pradėta dvejų metų trukmės paramos keičiant profesinę veiklą programa buvo sėkmingai užbaigta. Programos parama pasinaudojo 45 banko tarnautojai siekdami karjeros už ECB ribų.

3.3 Portfelio valdymas

ECB turi dviejų rūšių investicijų portfelius: užsienio atsargų portfelį, išreikštą JAV doleriais ir Japonijos jenomis, ir nuosavų lėšų investavimo portfelį, išreikštą eurais. Be to, su ECB pensijų planu susijusios lėšos yra investuojamos į išorės valdytojų valdomą portfelį. ECB taip pat turi pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių, išreikštų eurais. Šie vertybiniai popieriai buvo įsigyti pagal vertybinių popierių rinkų programą (VPRP), turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą (TUVPPP) ir tris padengtų obligacijų pirkimo programas (POPP).

3.4 ECB finansinių ataskaitų rengimas

ECB finansines ataskaitas rengia Vykdomoji valdyba, vadovaudamasi Valdančiosios tarybos nustatytais apskaitos politikos principais⁵.

Administracijos generalinio direktorato Finansinės atskaitomybės ir politikos skyrius kartu su kitais banko veiklos padaliniais yra atsakingas už metinių finansinių ataskaitų rengimą. Be to, šis skyrius turi užtikrinti, kad išorės auditoriai ir sprendimus priimančios organai laiku gautų visus reikiamus dokumentus.

ECB Turto ir įsipareigojimų komitetas, kurį sudaro atstovai iš ECB rinkos operacijų, apskaitos, finansinės atskaitomybės, rizikos valdymo ir biudžeto sričių, sistemingai stebi ir vertina visus veiksmus, galinčius turėti įtakos ECB balansui ir pelno (nuostolio) ataskaitai. Jis peržiūri metines finansines ataskaitas ir susijusius dokumentus prieš tai, kai šie dokumentai teikiami tvirtinti Vykdomajai valdybai.

Gali būti atliekamas finansinės atskaitomybės procesų ir ECB metinių finansinių ataskaitų vidaus auditas. Visos vidaus audito ataskaitos, kuriose gali būti pateiktos auditorių rekomendacijos, skirtos atitinkamoms veiklos sritims, teikiamos Vykdomajai valdybai.

Be to, nepriklausomi išorės auditoriai, kuriuos rekomendavo Valdančioji taryba ir kurių skyrimui pritarė ES Taryba, atlieka ECB metinių finansinių ataskaitų auditą. Išorės auditoriai tikrina ECB apskaitos įrašus bei sąskaitas ir turi visapusišką prieigą prie visos informacijos apie jo atliktas operacijas. Išorės auditorių pareiga – pareikšti nuomonę, ar metinėse finansinėse ataskaitose pateiktas tikras ir teisingas ECB finansinės padėties ir veiklos operacijų vaizdas pagal Valdančiosios tarybos nustatytus apskaitos politikos principus. Taigi išorės auditoriai įvertina vidaus

⁵ Žr. pastabas dėl apskaitos politikos.

kontrolės, taikomos rengiant ir pateikiant metines finansines ataskaitas, adekvatumą ir taikytos apskaitos politikos tinkamumą.

Kai Vykdomoji valdyba pritaria metinių finansinių ataskaitų išleidimui, jos kartu su išorės auditorių nuomone ir visais susijusiais dokumentais teikiamos peržiūrėti Audito komitetui. Vėliau visi dokumentai teikiami tvirtinti Valdančiajai tarybai.

ECB metines finansines ataskaitas tvirtina Valdančioji taryba kiekvienų metų vasario mėn., o netrukus po to jos skelbiamos viešai. Nuo 2015 m. metinės finansinės ataskaitos bus skelbiamos kartu su vadovybės ataskaita ir Eurosistemos konsoliduotu balansu.

4 Rizikos valdymas

ECB susiduria su finansine ir operacine rizika. Taigi rizikos valdymas yra esminis banko veiklos elementas. Jis vykdomas nuolat nustatant, vertinant, mažinant ir stebint riziką.

4.1 Finansinė rizika

Finansinė rizika kyla dėl pagrindinės ECB veiklos ir susijusių banko turto pozicijų, ypač a) užsienio atsargų ir aukso, b) eurais išreikštų investicinių portfelių ir c) pagal tris POPP, VPRP ir TUVPPP pinigų politikos tikslais įsigytų vertybinių popierių. Dėl šių banko turto pozicijų ir veiklos kylanti finansinė rizika apima kredito, rinkos ir likvidumo rizikas. ECB priima sprendimus dėl turto paskirstymo ir taiko rizikos valdymo ir deramo tikrinimo sistemas, atsižvelgdamas į įvairių portfelių ir finansinių pozicijų paskirtį bei tikslus, taip pat į sprendimus priimančių organų nustatytą rizikos lygį. Siekdamas užtikrinti, kad visą laiką būtų laikomasi nustatyto rizikos lygio, ECB reguliariai stebi ir vertina riziką, prireikus imasi atitinkamų rizikos mažinimo priemonių ir reguliariai peržiūri turto paskirstymą bei rizikos valdymo sistemas.

Finansinę riziką galima kiekybiškai įvertinti taikant įvairius rizikos matavimus. Norėdamas įvertinti tokią riziką, ECB taiko savo sukurtus rizikos vertinimo metodus, pagrįstus bendra rinkos ir kredito rizikos modeliavimo sistema. Su rizikos matais susijusios pagrindinės modeliavimo sąvokos, metodai ir prielaidos grindžiamos rinkos standartais⁶. Kad galėtų visapusiškai identifikuoti galimus rizikos įvykius, kurių gali pasitaikyti nevienodu dažnumu ir kurių poveikio mastas gali būti skirtingas, ECB naudoja dvi statistinių matų rūšis: rizikos vertę (*Value at Risk, VaR*) ir tikėtiną vertę

⁶ Įsipareigojimų neįvykdymo ir reitingų pasikeitimo tikimybės apskaičiuojamos remiantis įsipareigojimų neįvykdymo ir reitingų pasikeitimo tyrimais, kuriuos skelbia pagrindinės reitingų agentūros. Kaitumas, koreliacija ir bendras kredito ir rinkos rizikos kintamųjų kitimas modeliuojamas naudojant jungties funkcijas, nustatytas remiantis istoriniais duomenimis.

trūkumą⁷, apskaičiuotus įvairiems pasiklovimo lygmenims. Be to, siekiant geriau suprasti ir papildyti statistinius rizikos įverčius, atliekama jautrumo ir nepalankių sąlygų scenarijų analizė.

Finansinė rizika, matuojama kaip rizikos vertė esant 95 % pasiklovimo lygmeniui per vienus metus (VaR 95 %), kurią ECB prisiėmė dėl savo finansinio turto, 2014 m. gruodžio 31 d. iš viso sudarė 8,6 mlrd. eurų. Matyti, kad rizika nepakito, palyginti su 2013 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotais suvestiniais rizikos rodikliais⁸.

4.1.1 Kredito rizika

ECB valdo savo kredito riziką, kurią sudaro kredito įsipareigojimų neįvykdymo ir kredito kokybės vertinimo pasikeitimo rizika⁹, daugiausia paskirstydamas turtą, taikydamas tinkamumo kriterijus ir deramo tikrinimo procedūras, pozicijų apribojimo sistemas ir tam tikrose kredito operacijose reikalaujamas pateikti įkaitą. Rizikos kontrolės priemonės ir limitai, kuriuos ECB naudoja kredito rizikos pozicijai nustatyti, skiriasi pagal operacijų rūšis ir atspindi įvairias skirtingų portfelių valdymo politikas arba jų investicijų paskirtį ir turto rizikos ypatumus.

ECB laikomoms užsienio atsargoms taikytinos kredito įsipareigojimų neįvykdymo ir kredito kokybės vertinimo pasikeitimo rizikos. Tačiau šių rūšių rizika minimali, nes atsargos investuojamos į aukštos kredito kokybės turtą.

ECB turimam auksui netaikytina kredito rizika, nes auksas nėra skolinamas trečiosioms šalims.

Investicijų eurais portfelis skirtas pajamoms, kurios viršytų ECB veiklos išlaidas ir išsaugotų investuotą kapitalą, uždirbti. Todėl turto paskirstymo ir rizikos kontrolės sistemoje šio portfelio grąžai skiriamas svarbesnis vaidmuo nei ECB užsienio atsargų atveju. Vis dėlto ir šio portfelio kredito rizika yra nedidelė.

Pagal POPP, VPRP ir TUVPPP pinigų politikos tikslais įsigyti vertybiniai popieriai įtraukiami į apskaitą amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu, todėl neperkainojami pagal rinkos kainas. Todėl su šiomis pozicijomis susijusi kredito kokybės vertinimo pasikeitimo rizika tiesiogiai nedaro poveikio ECB metinėms finansinėms ataskaitoms. Tačiau su šiais vertybiniais popieriais gali būti susijusi kredito įsipareigojimų neįvykdymo rizika, tad pablogėjusi šio turto kredito kokybė gali

⁷ Rizikos vertė apibrėžiama kaip didžiausia galima finansinio turto portfelio nuostolio riba, kuri pagal statistinį modelį nebus viršyta esant tam tikrai tikimybei per nustatytą laikotarpį. Tikėtinas vertės stygius – tai koherentiškas rizikos matas, kuris yra konservatyvesnis už rizikos vertę, kai taikomas toks pats laikotarpis ir toks pats pasitikėjimo lygis, nes juo matuojami vidutiniai nuostoliai, kurie galėtų atsirasti esant blogiausiems scenarijams, kai viršijama rizikos vertės riba. Nuostoliai šiuo atveju apibrėžiami kaip balanse nurodytos grynosios ECB portfelių vertės laikotarpio pradžioje ir sumodeliuotų verčių laikotarpio pabaigoje skirtumai.

⁸ Šioje vadovybės ataskaitoje pateikti rizikos įverčiai nustatyti taikant vienodas metodikas ir prielaidas rizikai įvertinti 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d.

⁹ Kredito įsipareigojimų neįvykdymo rizika apibrėžiama kaip rizika patirti finansinių nuostolių įsipareigojimų neįvykdymo atveju, kai įsipareigojantysis asmuo (sandorio šalis arba emitentas) negali laiku įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų. Kredito kokybės vertinimo pasikeitimo rizika yra rizika patirti finansinių nuostolių dėl finansinio turto perkainojimo labai pablogėjus turto kredito kokybei ir reitingams.

turėti įtakos ECB metinėms finansinėms ataskaitoms per įprastinę analizės ir vertės sumažėjimo pripažinimo procedūrą. Dėl VPRP pažymėtina, kad kredito rizikos ypatybės lemia ankstesnių pirkimų pasiskirstymas tarp šalių, nulemtas pinigų politikos sprendimų. Apie tris POPP portfelius pasakytina, kad dėl atitinkamo turto paskirstymo, pozicijų limitų ir tinkamumo reikalavimų yra palaikoma nedidelė kredito įsipareigojimų neįvykdymo rizika. Taip sukuriama aukštos kredito kokybės diversifikuotas padengtų obligacijų portfelis. Su TUVPPP siejama kredito įsipareigojimų neįvykdymo rizika yra valdoma taikant deramo tikrinimo procedūras, kurios papildo taikomus tinkamumo kriterijus ir padeda užtikrinti, kad įsigijami turto užtikrinti vertybiniai popieriai būtų aukštos kokybės, paprasti ir skaidrūs. Taip susidaręs su pinigų politikos tikslais laikomais vertybiniais popieriais susijusios kredito rizikos lygis atitinka ECB nustatytą priimtina rizikos lygį.

4.1.2 Rinkos rizika¹⁰

Pagrindinės rinkos rizikos, kurios gali kilti ECB valdant savo atsargas, yra valiutos kurso ir biržos prekių (aukso kainos) rizika¹¹. ECB taip pat patiria palūkanų normų riziką¹².

Valiutos kurso ir biržos prekių rizika

ECB susiduria su valiutos kurso ir biržos prekių rizikomis dėl turimų užsienio atsargų ir aukso. Atsižvelgiant į ECB turimų pozicijų, dėl kurių jis susiduria su minėtomis rizikomis, dydį ir į valiutos kurso bei aukso kainos kintamumą, valiutos kurso ir biržos prekių rizikos sudaro didžiausią ECB prisiimamos finansinės rizikos dalį.

Atsižvelgdamas į aukso ir užsienio atsargų vaidmenį ECB nesiekia panaikinti valiutos kurso ir biržos prekių rizikos. Šios rizikos daugiausia mažinamos atsargas laikant įvairiomis valiutomis ir auksu, nors turtas paskirstomas pirmiausia atsižvelgiant į tai, kokių intervencijų pinigų politikos tikslais gali prireikti.

Valiutos kurso ir biržos prekių rizikos sudaro didžiausią visos ECB prisiimamos rizikos dalį. Daugumos šių rizikų šaltinis yra aukso kainų ir JAV dolerio kurso kintamumas. Pagal Eurosistemos taisykles, aukso ir JAV dolerio perkainojimo sąskaitos, kurios 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė atitinkamai 12,1 mlrd. eurų (2013 m. – 10,1 mlrd. eurų) ir 6,2 mlrd. eurų (2013 m. – 1,7 mlrd. eurų), gali būti naudojamos visų būsimų nepalankių turto kainų pokyčių poveikiui atsverti, todėl išvengiama poveikio ECB pelno (nuostolio) ataskaitai.

¹⁰ Rinkos rizika – tai rizika patirti finansinių nuostolių dėl rinkos kainų ir palūkanų normų pokyčių, kurie nėra susiję su kredito įvykiais.

¹¹ Valiutos kurso rizika – tai rizika patirti finansinių nuostolių, susijusių su užsienio valiuta išreikštomis pozicijomis, dėl valiutos kurso svyravimų. Biržos prekių rizika – tai rizika patirti finansinių nuostolių, susijusių su turimomis biržos prekėmis, dėl jų rinkos kainų svyravimų.

¹² Palūkanų normų rizika apibrėžiama kaip rizika patirti finansinių nuostolių dėl finansinių priemonių vertės sumažėjimo įvertinus rinkos kainomis, įvykus nepalankiems taikomų palūkanų normų pokyčiams.

Palūkanų normos rizika

Pagal tris POPP, VPRP ir TUVPPP įsigyti vertybiniai popieriai į apskaitą įtraukiami amortizuota savikaina ir atsižvelgiant į vertės sumažėjimą, todėl neperkainojami pagal rinkos kainas. Taigi, dėl jų nekyla tiesioginė palūkanų normos rizika.

Tačiau didžioji ECB užsienio atsargų ir investicijų eurais portfelių dalis investuojama į fiksuoto pajamingumo vertybinius popierius, kurie yra perkainojami pagal rinkos kainas, todėl dėl jų gali kilti palūkanų normos rizika. Dėl šių portfelių kylanti palūkanų normos rizika valdoma taikant turto paskirstymo politiką ir rinkos rizikos ribas, padedančias užtikrinti, kad rinkos rizika neviršytų lygio, atspindinčio ECB nustatytą rizikos grąžos atžvilgiu tinkamumą skirtingiems portfeliams. Kai tai išreiškiama fiksuoto pajamingumo portfelių modifikuota trukme¹³, skirtingos rizikos grąžos atžvilgiu pasirinkimas nulemia, kad eurais išreikšto investicinio portfelio modifikuota trukmė yra ilgesnė negu užsienio atsargų portfelio.

Palūkanų normos rizika, su kuria susiduria ECB, yra nedidelė ir 2014 m. iš esmės tebebuvo stabili ir žemo lygio.

4.1.3 Likvidumo rizika

Atsižvelgiant į tai, kad euro valiuta yra viena iš pagrindinių valiutų, kuria laikomos atsargos, į ECB, kaip centrinio banko, vaidmenį ir į jo turto ir įsipareigojimų struktūrą, vienintelė reikšminga likvidumo rizika, kuri gali iškilti ECB, yra rizika patirti finansinių nuostolių dėl negalėjimo per atitinkamą laikotarpį tam tikro turto paversti grynaisiais pinigais galiojančia rinkos kaina. Šiuo atžvilgiu, atsižvelgiant į ECB portfelių stabilumą ir nustatytus aiškius jų tikslus, pagrindinis likvidumo rizikos šaltinis yra ECB užsienio atsargos, nes užsienio valiutų intervencijoms vykdyti ECB gali prireikti per trumpą laiką paversti dideles šių atsargų dalis grynaisiais pinigais.

Su ECB užsienio atsargomis susijusi likvidumo rizika valdoma nustatant turto paskirstymą ir limitus; šios priemonės padeda užtikrinti, kad pakankamai didelė ECB užsienio atsargų dalis būtų investuota į turtą, kurį galima greitai paversti grynaisiais pinigais padarant tik nedidelį poveikį jo kainai.

ECB portfelių likvidumo rizikos ypatybės 2014 m. iš esmės nesikeitė.

4.2 Operacinė rizika

ECB atveju operacinė rizika apibrėžiama kaip rizika patirti žmonių¹⁴, netinkamų ar sutrikusių vidaus valdymo ir veiklos procesų, sistemų, nuo kurių priklauso procesai, sutrikimų arba išorės įvykių (pvz., stichinių nelaimių ar išorinių užpuolimų) neigiamą poveikį finansams, veiklai ar reputacijai. Pagrindiniai ECB operacinės rizikos valdymo

¹³ Modifikuota trukmė – tai portfelio vertės jautrumo pajamingumo kreivės paraleliniams poslinkiams matas.

¹⁴ Sąvoka „žmonės“ vartojama plačiąja prasme ir apima bet kokią neigiamą darbo jėgos veiksmų, taip pat personalo trūkumo ar personalo politikos poveikį.

sistemos tikslai yra padėti užtikrinti, kad ECB galėtų a) įvykdyti savo misiją ir pasiekti tikslus, b) apsisaugoti nuo gero vardo ir kito turto praradimo, netinkamo naudojimo ar žalos geram vardui ir kitam turtui.

Pagal operacinės rizikos valdymo sistemą, kiekviena veiklos sritis pati turi nustatyti savo operacinę riziką, ją įvertinti, reaguoti į ją, informuoti apie ją ir ją stebėti. Tad ECB rizikos toleravimo strategijoje pateikiamos gairės dėl atsako į riziką strategijų ir rizikos priimtimumo procedūrų. Ši strategija susieta su rizikos matrica, kuri pagrįsta ECB rizikos poveikio ir tikimybės vertinimo skalėmis (taikant kiekybinius ir kokybinius kriterijus).

Operacinės rizikos valdymo ir veiklos tęstinumo funkcinė grupė turi palaikyti operacinės rizikos valdymo ir veiklos tęstinumo sistemas ir teikti metodinę pagalbą su rizika susidūrusiems padaliniais operacinės rizikos valdymo ir veiklos tęstinumo klausimais. Be to, ši grupė teikia Operacinės rizikos komitetui ir Vykdomajai valdybai metines ir specialias ataskaitas apie operacinę riziką bei padeda sprendimus priimantiems organams vykdyti priežiūros funkciją valdant ECB operacinę riziką. Ji taip pat koordinuoja ir vykdo veiklos tęstinumo valdymo programą, reguliariai vykdydama ECB veiklos kritinių operacijų tęstinumo atveju testavimą ir peržiūrą, ir padeda Krizių valdymo grupei, jos pagalbinėms struktūroms ir veiklos sritims rimtų veikos sutrikimų atvejais.

5 Finansiniai ištekliai

5.1 Kapitalas

2014 m. sausio 1 d. Latvijai įsivedus bendrą valiutą, *Latvijas Banka* nuo tos dienos įnešė 29,4 mln. eurų. Dėl šios įmokos, taip pat patikslinus nacionalinių centrinių bankų dalis ECB kapitalo rakte, 2014 m. gruodžio 31 d. ECB apmokėtas kapitalas buvo 7 697 mln. eurų. Išsamesnė informacija apie ECB kapitalą pateikta metinių finansinių ataskaitų 16.1 pastaboje *Kapitalas*.

5.2 Atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms

Atsižvelgiant į tai, kad, kaip aprašyta 4 skirsnyje, ECB susiduria su didele finansine rizika, jis turi sudaręs atidėjinius užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms. Šių atidėjinių dydis ir nuolatinio papildymo poreikis kasmet peržiūrimi atsižvelgiant į įvairius veiksnius, įskaitant turimo rizikingo turto apimtį, einamaisiais finansiniais metais pasireiškusį rizikos poveikį, numatomus kitų metų rezultatus, taip pat į rizikos vertinimą, skaičiuojant rizikingo turto rizikos vertę (tai nuosekliai daroma jau kurį laiką). Atidėjiniai rizikoms kartu su bet kokio dydžio suma ECB bendrajame atsargų fonde negali viršyti euro zonos nacionalinių centrinių bankų apmokėto ECB kapitalo vertės.

2013 m. gruodžio 31 d. atidėjiniai, susiję su užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikomis, sudarė 7 530 mln. eurų. Nuo 2014 m.

sausio 1 d. *Latvijas Banka* įnešė 30,5 mln. eurų sumą. Be to, Valdančioji taryba, atsižvelgdama į rizikos vertinimo rezultatus, nusprendė pagal 2014 m. gruodžio 31 d. būklę padidinti atidėjinių rizikoms sumą iki 7 575 mln. eurų. Ši suma atitiko euro zonos nacionalinių centrinių bankų apmokėto ECB kapitalo vertę 2014 m. gruodžio 31 d.

5.3 Perkainojimo sąskaitos

Aukso, užsienio valiutų ir vertybinių popierių, išskyrus vertinamus amortizuota savikaina, nerealizuotieji prieaugiai nėra pripažįstami pajamomis pelno (nuostolio) ataskaitoje, bet yra pervedami tiesiogiai į perkainojimo sąskaitas, parodomas ECB balanso įsipareigojimų pusėje. Šie likučiai gali būti panaudoti siekiant sušvelninti nepalankaus kainų ir (arba) valiutų kurso kitimo ateityje poveikį ir todėl sudaro finansinį rezervą, didinantį ECB atsparumą rizikoms.

2014 m. gruodžio pabaigoje aukso, užsienio valiutų ir vertybinių popierių perkainojimo sąskaitų bendra vertė buvo 20,2 mlrd. eurų¹⁵. Daugiau informacijos pateikta pastabose dėl apskaitos politikos ir pastabų dėl balanso 15 pastaboje *Perkainojimo sąskaitos*.

¹⁵ Be to, į balanso straipsnį *Perkainojimo sąskaitos* įtrauktas išmokų tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams pervertinimo rezultatas.

Pagrindinės veiklos poveikis finansinėms ataskaitoms

Lentelėje apžvelgiamos pagrindinės operacijos ir funkcijos, kurias ECB atlieka vykdydamas savo įgaliojimus, ir kaip jos veikia ECB finansines ataskaitas.

Operacija / funkcija	Poveikis ECB metinėms finansinėms ataskaitoms
Pinigų politikos operacijos	Įprastines pinigų politikos operacijas decentralizuotai vykdo Eurosistemos nacionaliniai centriniai bankai. Tad šios operacijos nedaro tiesioginio poveikio ECB metinėms finansinėms ataskaitoms.
Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai (trys POPP, VPRP ir TUVPPP)	ECB įsigyti vertybiniai popieriai parodomi straipsnyje <i>Pinigų politikais tikslais laikomi vertybiniai popieriai</i> . Šie portfeliai į apskaitą įtraukiami amortizuota savikaina, bent kartą per metus atliekami vertės sumažėjimo įvertinimo testai. Sukauptos atkarpos palūkanos ir amortizuotos nuolaidos bei premijos yra įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą ¹⁶ .
Investicinė veikla (užsienio atsargų ir nuosavų lėšų valdymas)	ECB užsienio atsargos parodomos balanse ¹⁷ arba nebalansinėse sąskaitose iki atsiskaitymo dienos. ECB nuosavų lėšų portfelis parodytas balanse, didžioji dalis – straipsnyje <i>Kitas finansinis turtas</i> . Grynosios palūkanų pajamos, įskaitant sukauptas atkarpos palūkanas ir amortizuotas nuolaidas ir premijas, yra įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą ¹⁸ . Nerealizuotieji perkainojimo dėl kainų ir valiutos kurso pokyčio nuostoliai, taip pat iš vertybinių popierių pardavimo gautos realizuotosios pajamos ir išlaidos, taip pat yra įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą ¹⁹ , o nerealizuotasis prieaugis parodomas balanso straipsnyje <i>Perkainojimo sąskaitos</i> .
Mokėjimo sistemos (sistema TARGET2)	Euro zonos nacionalinių centrinių bankų vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę TARGET2 ECB atžvilgiu, ECB balanse atskleidžiami kaip atskira turto ar įsipareigojimų grynoji pozicija. Atlyginimas už šiuos likučius įtrauktas į pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnius <i>Kitos palūkanų pajamos</i> ir <i>Kitos palūkanų išlaidos</i> .
Banknotai apyvartoje	ECB paskirta 8 % visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės. Šią dalį užtikrina pretenzijos nacionaliniams centriniams bankams, už kurias mokamos pagrindinės refinansavimo operacijoms taikomos palūkanos. Šios palūkanų pajamos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje <i>Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje</i> . Išlaidas, susidarancias dėl tarpvalstybinio eurų banknotų pervežimo tarp banknotų spaustuvių ir nacionalinių centrinių bankų pristatant naujus banknotus ir banknotų pervežimo tarp nacionalinių centrinių bankų kompensuojant jų trūkumą perteklinėmis atsargomis, centruotai padengia ECB. Šios išlaidos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje <i>Banknotų gamybos pasiaugos</i> .
Bankų priežiūra	ECB per metus patiriamos su priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos padengiamos iš metinių priežiūros mokesčių, kuriuos moka priežiūrimi subjektai. Nuo 2014 m. lapkričio pradžios priežiūros mokesčiai rodomi pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje <i>Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos</i> vadovaujantis kaupimo principu.

¹⁶ Straipsniuose *Kitos palūkanų pajamos* ir *Kitos palūkanų išlaidos*

¹⁷ Daugiausia šiuose straipsniuose: *Auksas ir gautinas auksas*, *Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta*, *Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta* ir *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta*.

¹⁸ Pajamos, susijusios su ECB užsienio atsargomis, parodomos straipsnyje *Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų*, palūkanų pajamos ir išlaidos iš nuosavų lėšų investavimo parodomos straipsniuose *Kitos palūkanų pajamos* ir *Kitos palūkanų išlaidos*.

¹⁹ Straipsniuose *Finansinio turto ir pozicijų nurašymai* ir *Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų*.

2014 m. finansinis rezultatas

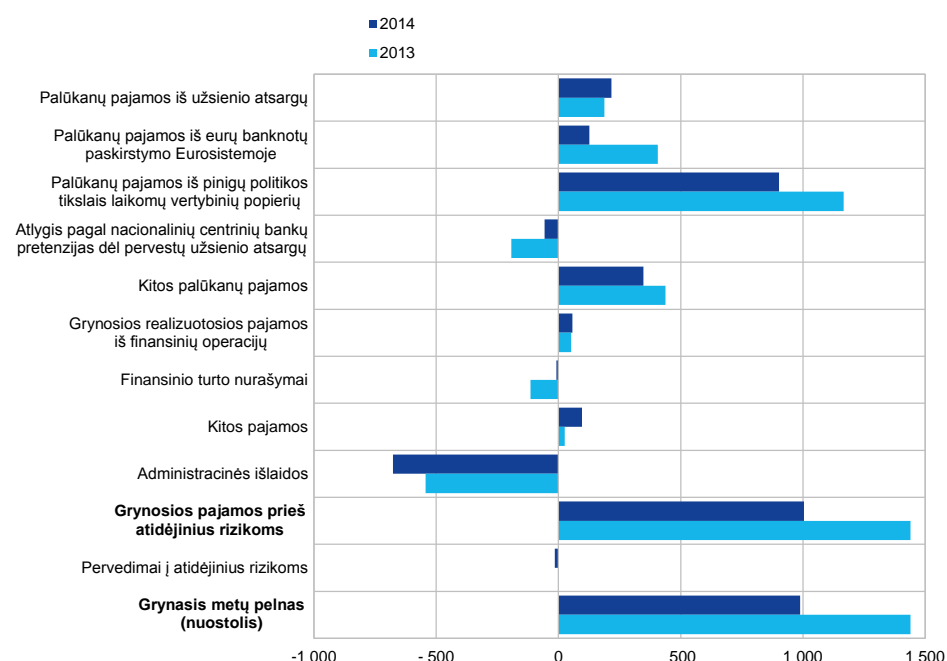
Po 15 mln. eurų (2013 m. – 0,4 mln. eurų) pervedimo į atidėjinius rizikoms 2014 m. ECB grynasis pelnas buvo 989 mln. eurų (2013 m. – 1 440 mln. eurų).

2014 m. ECB pelno (nuostolio) ataskaitos straipsniai 1 pav. palyginti su atitinkamais 2013 m. ataskaitos straipsniais.

1 pav.

ECB 2014 ir 2013 m. pelno (nuostolio) ataskaitos išskaidymas

(mln. eurų)

Šaltinis: ECB.

Svarbiausi faktai

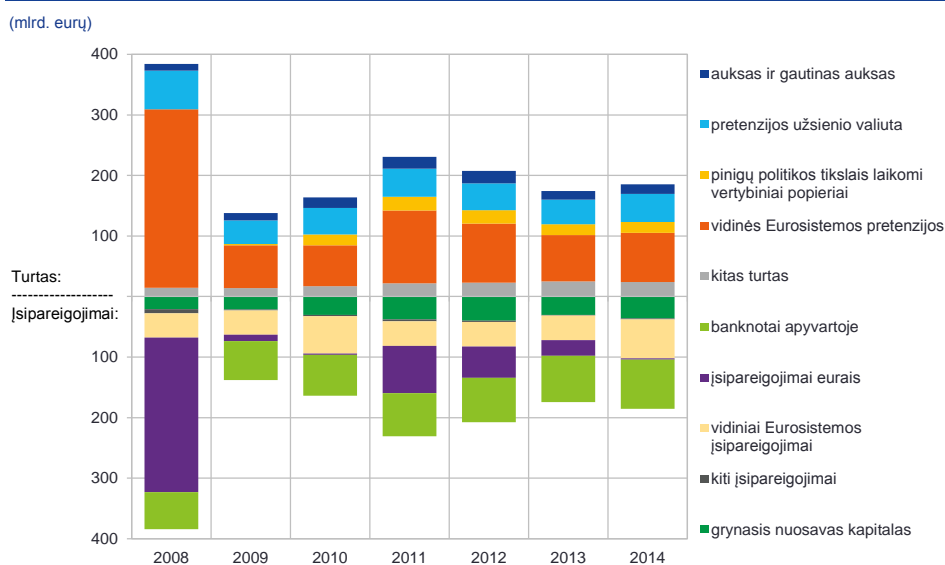
- 2014 m. grynosios palūkanų pajamos sumažėjo iki 1 536 mln. eurų (2013 m. – 2 005 mln. eurų) daugiausia dėl a) mažesnių palūkanų pajamų iš visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalies, nes 2014 m. taikyta mažesnė vidutinė palūkanų norma pagrindinėms refinansavimo operacijoms ir b) mažesnių palūkanų pajamų iš pagal vertybinių popierių rinkų programą bei pirmąją ir antrąją padengtų obligacijų pirkimo programas įsigytų vertybinių popierių, išpirkus vertybinius popierius pasibaigus jų terminui. Tokių pokyčių poveikį iš dalies kompensavo sumažėjusios palūkanų išlaidos už euro zonos nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl į ECB pervedtų užsienio atsargų.

- 2014 m. JAV dolerių portfelyje ir nuosavų lėšų portfelyje laikomų vertybinių popierių bendras rinkos vertės padidėjimas lėmė gerokai mažesnę nurašymą – 8 mln. eurų (2013 m. – 115 mln. eurų).
- ECB administracinės išlaidos, įskaitant nusidėvėjimą, 2014 m. sudarė 677 mln. eurų (2013 m. – 527 mln. eurų). Šios išlaidos padidėjo daugiausia dėl išlaidų, susijusių su Bendru priežiūros mechanizmu. Dauguma su ECB naujų patalpų statybomis susijusių išlaidų buvo kapitalizuotos ir į šį straipsnį neįtrauktos.
- 2014 m. lapkričio mėn. ECB persikėlė į naujas patalpas. Todėl iki to laiko patirtos kapitalizuotos išlaidos buvo perkeltos iš straipsnio *Nebaigta statyba* į kitus atitinkamus turto straipsnius. Nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo 2015 m. sausio mėn. pagal ECB nusidėvėjimo politiką.
- Pasikeitė taikomos apskaitos politikos nuostatos: kaip nurodyta pastabose dėl apskaitos politikos, vertybiniai popieriai, kurie šiuo metu laikomi pinigų politikos tikslais, apskaitoje bus rodomi kitaip. Dabar šie vertybiniai popieriai nepriklausomai nuo to, kiek juos ketinama laikyti, įtraukiami į apskaitą amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu. Šis pokytis neturėjo įtakos ECB finansiniam rezultatui.

8 ECB finansinių ataskaitų ilgalaikė raida

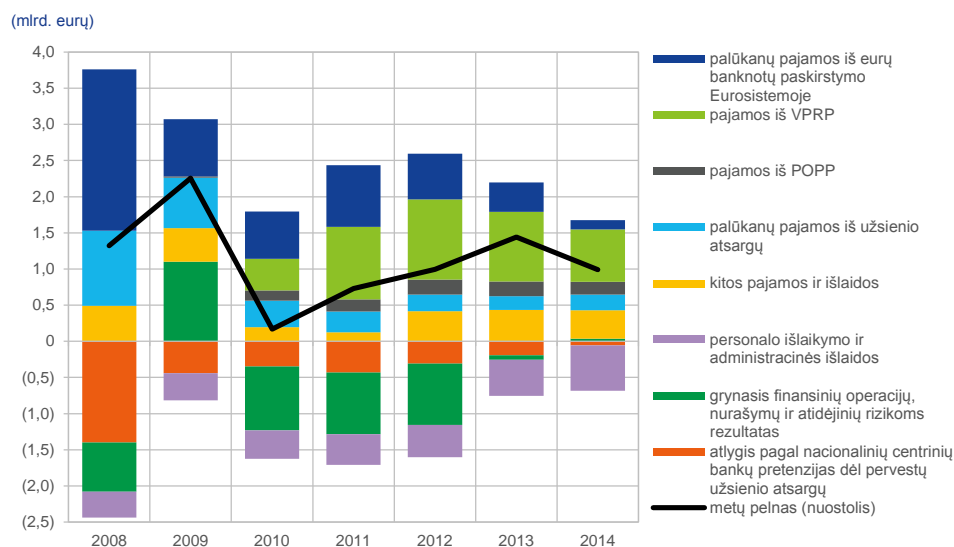
2 ir 3 pav. parodyta, kaip 2008–2014 m. kito ECB balansas ir pelno (nuostolio) ataskaita bei jų sudedamosios dalys.

2 pav.
ECB balansas 2008–2014 m.

3 pav.

ECB pelno (nuostolio) ataskaita 2008–2014 m.

Šaltinis: ECB.

Palyginti su 2008 m., ECB balansas gerokai sumažėjo. Pagerėjus finansavimo JAV doleriais Eurosistemos sandorio šalims sąlygoms, ėmė nuosekliai mažėti Eurosistemos siūlomų likvidumo didinimo JAV doleriais operacijų. Atitinkamai sumažėjusios ECB vidinės Eurosistemos pretenzijos ir įsipareigojimai eurai buvo pagrindinis veiksnys, lėmęs bendrą ECB balanso mažėjimą šiuo laikotarpiu. Šį mažėjimą tik iš dalies kompensavo a) banknotų apyvartoje padidėjimas, b) pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių įsigijimas ir c) grynojo nuosavo kapitalo, kurį sudaro ECB kapitalas, bendri atidėjiniai rizikoms ir perkainojimo sąskaitos, padidėjimas.

ECB grynajam pelnui per tą patį laikotarpį įtakos turėjo toliau nurodyti veiksniai.

- Pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma sumažėjo, todėl gerokai sumažėjo ir ECB senjoražo pajamos. 2014 m. vidutinė norma buvo 0,16 % (2008 m. – 4 %), todėl palūkanų pajamos iš apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalies sumažėjo nuo 2,2 mlrd. eurų (2008 m.) iki 0,1 mlrd. eurų (2014 m.).
- Bendriems atidėjiniams užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms buvo pervesta 3,6 mlrd. eurų. Ataskaitose rodomas pelnas sumažėjo suma, atitinkančia šiems atidėjiniams pervestą sumą.
- Iš užsienio atsargų gaunamos pajamos nuosekliai mažėjo – daugiausia dėl sumažėjusios JAV dolerio grąžos ir su tuo susijusio palūkanų pajamų iš JAV dolerių portfelio sumažėjimo. 2014 m. gryniosios pajamos iš užsienio atsargų buvo 0,2 mlrd. eurų, 2008 m. – 1,0 mlrd. eurų.

- Iš pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių pirkimo pagal VPRP ir POPP per pastaruosius penkerius metus vidutiniškai buvo uždirbama 55 % ECB grynyjų palūkanų pajamų.

ECB finansinės ataskaitos

2014 m. gruodžio 31 d. balansas

TURTAS	Pastabos Nr.	2014 (eurais)	2013 (eurais)
Auksas ir gautinas auksas	1	15 980 317 601	14 063 991 807
Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta	2		
Iš TVF gautinos lėšos	2.1	669 336 060	627 152 259
Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas	2.2	43 730 904 005	38 764 255 039
		44 400 240 065	39 391 407 298
Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta	2.2	1 783 727 949	1 270 792 764
Pretenzijos ne euro zonos rezidentams eurais	3		
Likučiai bankų sąskaitose, investicijos į vertybinius popierius ir paskolos	3.1	0	535 000 000
Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurais	4	2 120 620	9 487
Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais	5		
P pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai	5.1	17 787 948 367	18 159 937 704
Vidinės Eurosistemos pretenzijos	6		
Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje	6.1	81 322 848 550	76 495 146 585
Kitas turtas	7		
Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas	7.1	1 249 596 659	971 175 790
Kitas finansinis turtas	7.2	20 626 359 858	20 466 245 900
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	7.3	319 624 726	104 707 529
Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos	7.4	725 224 031	977 552 068
Kitas įvairus turtas	7.5	1 092 627 246	1 739 308 724
		24 013 432 520	24 258 990 011
Visas turtas		185 290 635 672	174 175 275 656

ĮSIPAREIGOJIMAI	Pastabos Nr.	2014 (eurais)	2013 (eurais)
Banknotai apyvartoje	8	81 322 848 550	76 495 146 585
Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurais	9		
Kiti įsipareigojimai	9.1	1 020 000 000	1 054 000 000
Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais	10	900 216 447	24 765 513 795
Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta	11		
Indėliai, likučiai ir kiti įsipareigojimai	11.1	458 168 063	18 478 777
Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai	12		
Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas	12.1	40 553 154 708	40 309 644 425
Kiti vidiniai Eurosistemos gryniesi įsipareigojimai	12.2	23 579 372 965	119 857 494
		64 132 527 673	40 429 501 919
Kiti įsipareigojimai	13		
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	13.1	178 633 615	185 010 549
Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	13.2	96 191 651	370 542 207
Kiti įvairūs įsipareigojimai	13.3	869 549 503	786 331 706
		1 144 374 769	1 341 884 462
Atidėjiniai	14	7 688 997 634	7 619 546 534
Perkainojimo sąskaitos	15	19 937 644 696	13 358 190 073
Kapitalas ir rezervai	16		
Kapitalas	16.1	7 697 025 340	7 653 244 411
Metų pelnas		988 832 500	1 439 769 100
Visi įsipareigojimai		185 290 635 672	174 175 275 656

2014 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų pelno (nuostolio) ataskaita

	Pastabos Nr.	2014 (eurais)	2013 (eurais)
Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų	24.1	217 003 159	187 279 973
Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje	24.2	125 806 228	406 310 130
Kitos palūkanų pajamos	24.4	2 512 243 088	6 477 297 658
<i>Palūkanų pajamos</i>		<i>2 855 052 475</i>	<i>7 070 887 761</i>
Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų	24.3	(57 015 146)	(192 248 631)
Kitos palūkanų išlaidos	24.4	(1 262 336 836)	(4 873 777 652)
<i>Palūkanų išlaidos</i>		<i>(1 319 351 982)</i>	<i>(5 066 026 283)</i>
Grynosios palūkanų pajamos	24	1 535 700 493	2 004 861 478
Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų	25	57 260 415	52 122 402
Finansinio turto ir pozicijų nurašymai	26	(7 863 293)	(114 607 365)
Pervedimai į atidėjinius užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms ir iš jų		(15 009 843)	(386 953)
Grynasis finansinių operacijų, nurašymų ir atidėjinių rizikoms rezultatas		34 387 279	(62 871 916)
Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)	27, 28	28 158 654	(2 126 773)
Pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių ir dalyvavimo nuosavybės priemonėse	29	780 935	1 168 907
Kitos pajamos	30	67 253 502	26 107 807
Visos grynosios pajamos		1 666 280 863	1 967 139 503
Personalo išlaikymo išlaidos	31	(301 142 390)	(240 523 980)
Administracinės išlaidos	32	(353 579 537)	(268 183 737)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo išlaidos		(15 312 728)	(10 468 686)
Banknotų gamybos paslaugos	33	(7 413 708)	(8 194 000)
Metų pelnas		988 832 500	1 439 769 100

Frankfurtas prie Maino, 2015 m. vasario 10 d.

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

Mario Draghi
Pirmininkas

Apskaitos politika¹

Finansinių ataskaitų forma ir pateikimas

ECB finansinės ataskaitos parengtos siekiant teisingai parodyti ECB finansinę būklę ir jo veiklos rezultatus. Jos parengtos laikantis toliau aprašytos apskaitos politikos², kurią ECB valdančioji taryba laiko tinkama atsižvelgdama į centrinio banko veiklos pobūdį.

Apskaitos principai

Vadovautasi šiais apskaitos principais: ekonominės realybės ir skaidrumo, atsargumo, įvykių po balanso pripažinimo, reikšmingumo, veiklos tęstinumo, kaupimo, nuoseklumo ir palyginamumo.

Turto ir įsipareigojimų pripažinimas

Turtas arba įsipareigojimai balanse pripažįstami tik tada, kai tikėtina, kad ECB gaus ar perleis visą susijusią būsimą ekonominę naudą, prisiims iš esmės visą su juo susijusią riziką ir gaus visus susijusius atlygius, ir kai turto kainą arba vertę ar įsipareigojimų sumą galima patikimai įvertinti.

Apskaitos pagrindas

Ataskaitos parengtos remiantis įsigijimo verte, pakoreguota pagal apyvartinių vertybinių popierių (išskyrus pinigų politikos tikslais laikomus vertybinius popierius), aukso ir viso kito balansinio bei nebalansinio turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta rinkos vertę. Finansinio turto ir įsipareigojimų sandoriai į apskaitą įtraukiami taikant atsiskaitymo dienos metodą.

Išskyrus neatidėliotinus vertybinių popierių sandorius, finansinių priemonių užsienio valiuta sandoriai parodomi nebalansinėse sąskaitose sandorio sudarymo dieną. Atsiskaitymo dieną įrašai nebalansinėse sąskaitose panaikinami ir sandoriai parodomi balansinėse sąskaitose. Užsienio valiutos pirkimai ir pardavimai turi įtakos grynajai užsienio valiutos pozicijai sandorio sudarymo dieną ir tą pačią dieną apskaičiuojami dėl pardavimų susidarę realizuoti rezultatai. Su finansinėmis priemonėmis užsienio valiuta susijusios sukauptos palūkanos, premijos ir nuolaidos

¹ ECB apskaitos politika išsamiai aptariama 2010 m. lapkričio 11 d. Sprendime ECB/2010/21, OL L 35, 2011 2 9, p. 1. Naujausi šio sprendimo pakeitimai priimti 2014 m. gruodžio 15 d. Sprendimu ECB/2014/55 (Oficialiajame leidinyje dar nepaskelbtas).

² Tokia politika atitinka ECBS statuto 26 straipsnio 4 dalies nuostatas. Pagal šio straipsnio nuostatas reikalaujama suderinto požiūrio į taisykles, reglamentuojančias Eurosystemos operacijų apskaitą ir finansinę atskaitomybę.

apskaičiuojamos ir į apskaitą įrašomos kasdien, taip pat šios sukauptos sumos kasdien daro įtaką užsienio valiutos pozicijai.

Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta

Turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta perskaičiuojami į eurus pagal balanso dienos užsienio valiutos kursą. Pajamos ir išlaidos perskaičiuojamos pagal jų įrašymo į apskaitą dienos užsienio valiutos kursą. Turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, įskaitant balansines ir nebalansines priemones, perkainojami atskirai pagal kiekvieną valiutą.

Turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta perkainojimas pagal rinkos kainas apskaitoje parodomas atskirai nuo perkainojimo pagal valiutos kursą.

Auksas vertinamas metų pabaigoje buvusia rinkos kaina. Perkainojant auksą, atskirai neišskiriama aukso kainos ir užsienio valiutos kurso įtaka. Auksas perkainojamas pagal vienos Trojos uncijos aukso kainą eurais, kuri 2014 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais perskaičiuota pagal euro ir JAV dolerio 2014 m. gruodžio 31 d. kursą.

Specialiosios skolinimosi teisės (SST) apibrėžiamos kaip valiutų krepšelis. Perkainojant ECB turimas SST, jų vertė apskaičiuota kaip keturių pagrindinių valiutų (JAV dolerio, euro, Japonijos jenos ir svaro sterlingų) kursų svartinė suma, perskaičiuota į eurus 2014 m. gruodžio 31 d.

Vertybieniai popieriai

P pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

Iki 2014 m. visi pinigų politikos tikslais laikyti vertybiniai popieriai buvo klasifikuojami kaip laikomi iki išpirkimo termino, į apskaitą įtraukiami amortizuota savikaina, atsižvelgiant į vertės sumažėjimą. 2014 m. Valdančioji taryba nusprendė, kad šiuo metu pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai į apskaitą bus įtraukiami amortizuota savikaina, atsižvelgiant į vertės sumažėjimą, nepriklausomai nuo to, kiek juos ketinama laikyti. Dėl šio apskaitos politikos pakeitimo nebuvo tikslinami 2013 m. palyginamieji duomenys, nes visi turėti šiuo tikslu laikomi vertybiniai popieriai jau tada į apskaitą buvo įtraukiami amortizuota savikaina, atsižvelgiant į vertės sumažėjimą.

Kiti vertybiniai popieriai

Apyvartiniai vertybiniai popieriai (kiti nei pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai) ir panašūs aktyvai vertinami balanso dienos vidutinėmis rinkos kainomis arba taikant atitinkamą pajamingumo kreivę pagal kiekvieną vertybinį popierių atskirai. Su vertybiniais popieriais susiję pasirinkimo sandoriai vertinimo tikslais nėra

atskiriami. 2014 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams buvo naudojamos 2014 m. gruodžio 30 d. vidutinės rinkos kainos. Nelikvidūs nuosavybės vertybiniai popieriai vertinami savikaina, atsižvelgus į vertės sumažėjimą.

Pajamų pripažinimas

Pajamos ir išlaidos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kurį buvo uždirbtos arba patirtos³. Iš užsienio valiutos, aukso ir vertybinių popierių pardavimo gautos realizuotosios pajamos ir išlaidos įtraukiamos į pelno (nuostolio) ataskaitą. Tokios realizuotosios pajamos ir išlaidos skaičiuojamos atsižvelgiant į atitinkamo turto vidurkinę kainą.

Nerealizuotasis prieaugis nėra pripažįstamas pajamomis, o pervedamas tiesiogiai į perkainojimo sąskaitą.

Nerealizuotieji nuostoliai metų pabaigoje įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitą, jei jie viršija ankstesnį perkainojimo prieaugį, įrašytą į atitinkamą perkainojimo sąskaitą. Nerealizuotasis nuostolis, patirtas dėl atskiro vertybinio popieriaus, atskiros valiutos ar aukso, nedengiamas kitų vertybinių popierių, valiutų ar aukso nerealizuotuoju prieaugiu. Jei susidaręs kurio nors straipsnio nerealizuotasis nuostolis buvo įtrauktas į pelno (nuostolio) ataskaitą, šio straipsnio vidurkinė kaina sumažinama iki valiutų kurso ir (arba) rinkos kainos, buvusių metų pabaigoje. Palūkanų normų apsiskeitimo sandorių nerealizuotasis nuostolis, kuris metų pabaigoje įtraukiamas į pelno (nuostolio) ataskaitą, amortizuojamas paskesniais metais.

Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitą ir nėra panaikinami paskesniais metais, nebent vertė padidėja, o tą padidėjimą galima susieti su pastebimu įvykiu, įvykusi po to, kai vertės sumažėjimas buvo pirmą kartą įtrauktas į apskaitą.

Įsigytų vertybinių popierių premijos ar nuolaidos apskaičiuojamos ir apskaitoje parodomos kaip palūkanų pajamų dalis ir amortizuojamos per sutartinį laikotarpį, likusį iki vertybinių popierių išpirkimo.

Grįžtamieji sandoriai

Grįžtamieji sandoriai yra operacijos, kurias atlikdamas ECB perka arba parduoda turtą sudarydamas atpirkimo sandorį arba vykdo įkaitu užtikrintas kredito operacijas.

Atpirkimo skolinimosi sandorių atveju vertybiniai popieriai parduodami už pinigines lėšas, kartu susitariant nustatytu laiku ateityje atpirkti juos iš sandorio šalies už sutartą kainą. Atpirkimo skolinimosi sandoriai parodyti kaip įkaitu užtikrintas indėlis balanso įsipareigojimų dalyje. Pagal tokį susitarimą parduoti vertybiniai popieriai ir toliau rodomi ECB balanse.

³ Administracinėms sukauptoms sumoms ir atidėjiniams sudaryti taikoma 100 000 eurų minimali riba.

Atpirkimo investavimo sandorių atveju vertybiniai popieriai įsigijami už pinigines lėšas, kartu susitariant nustatyti laiku ateityje parduoti juos sandorio šaliai už sutartą kainą. Atpirkimo investavimo sandoriai parodyti kaip įkaitu užtikrintos paskolos balanso turto dalyje, nerodant ECB turimų vertybinių popierių pokyčio.

Grįžtamieji sandoriai (įskaitant vertybinių popierių skolinimo sandorius), sudaryti pagal automatizuotą vertybinių popierių skolinimo programą, balanse parodomi tik tada, jeigu į ECB sąskaitą pervedamas piniginis įkaitas. 2014 m. piniginių įkaitų, susijusių su tokiais sandoriais, ECB negavo.

Nebalansinės priemonės

Valiutos priemonės, būtent išankstiniai užsienio valiutų keitimo sandoriai, valiutų apsisikeitimo sandorių išankstinės dalys ir kitos valiutos priemonės, pagal kurias viena valiuta keičiama į kitą valiutą tam tikrą dieną ateityje, įtraukiamos į grynąją užsienio valiutos poziciją, siekiant apskaičiuoti su operacijomis užsienio valiuta susijusias pajamas ir išlaidas.

Palūkanų normų priemonės perkainojamos atskirai pagal kiekvieną priemonę. Galiojančių palūkanų normų ateities sandorių kasdieniai kintamosios maržos pokyčiai rodomi pelno (nuostolio) ataskaitoje. Išankstiniai vertybinių popierių sandoriai ir palūkanų normų apsisikeitimo sandoriai vertinami taikant visuotinai priimtus vertinimo metodus ir naudojant rinkoje galiojusias kainas, palūkanų normas ir diskonto normas, taikytinas laikotarpiui nuo atsiskaitymo pagal sandorį iki vertinimo dienos.

Įvykiai po balanso

Turto ir įsipareigojimų vertė tikslinama dėl įvykių, kurie pasireiškė laikotarpiu tarp metų balanso dienos ir dienos, kai Vykdomoji valdyba teikia ECB metines finansines ataskaitas Valdančiajai tarybai tvirtinti. Valdančioji taryba patvirtina finansines ataskaitas, jeigu tokie įvykiai daro reikšmingą įtaką turto ir įsipareigojimų būklei balanso dieną.

Svarbūs įvykiai po balanso, nedarantys įtakos turto ir įsipareigojimų būklei balanso dieną, atskleidžiami pastabose.

Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai

Vidiniai ECBS likučiai susidaro daugiausia dėl tarptautinių mokėjimų ES viduje, kurie vykdomi centrinio banko pinigais eurais. Didžiąją šių operacijų dalį inicijuoja privatūs subjektai (kredito įstaigos, bendrovės ir privatūs asmenys). Mokėjimai atliekami per sistemą TARGET2 – Transeuropinę automatizuotą realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistemą. Dėl jų ES centrinių bankų sąskaitose, esančiose sistemoje TARGET2, susidaro abipusiai likučiai. Šie abipusiai likučiai kasdien yra dengiami tarpusavyje ir tada priskiriami ECB, kiekvienam NCB paliekant

vieną grynąją poziciją tik ECB atžvilgiu. ECB apskaitos sistemoje ši pozicija rodo kiekvieno NCB grynąją pretenziją ar įsipareigojimą visai ECBS. Ir euro zonos nacionalinių centrinių bankų vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę TARGET2 ECB atžvilgiu, ir kiti vidiniai Eurosistemos likučiai eurais (pvz., tarpinis pelno paskirstymas nacionaliniams centriniams bankams) ECB balanse atskleidžiami kaip atskira turto ar įsipareigojimų grynoji pozicija ir parodyti straipsnyje *Kitos vidinės Eurosistemos grynosios pretenzijos* arba *Kiti vidiniai Eurosistemos grynųjų įsipareigojimai*. Ne euro zonos nacionalinių centrinių bankų vidiniai ECBS likučiai ECB atžvilgiu, atsiradę dėl jų dalyvavimo sistemoje TARGET2⁴, parodyti straipsnyje *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*.

Vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje, kaip atskiras turtas grynąja jo verte įtraukiami į straipsnį *Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje* (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*).

Vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę dėl prie Eurosistemos prisijungusių nacionalinių centrinių bankų į ECB pervestų užsienio atsargų, išreikšti eurais ir parodyti straipsnyje *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*.

Ilgalaikiam turtui taikomi reikalavimai

Ilgalaikis turtas, įskaitant nematerialųjį turtą, bet išskyrus žemę ir meno kūrinius, parodomas įsigijimo verte, sumažinta nusidėvėjimu. Žemė ir meno kūriniai parodomi įsigijimo verte. Naujų ECB patalpų nusidėvėjimui skaičiuoti jų įsigijimo vertė paskirstyta į atitinkamas dalis, kurios bus nudėvimos per nustatytą jų naudingo tarnavimo laikotarpį. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesinį metodą per numatytą turto naudingo tarnavimo laikotarpį, pradedant kitu ketvirčiu po to, kai turtas perduotas naudoti. Nustatyti tokie pagrindinių turto grupių naudingo tarnavimo laikotarpiai:

Pastatai	20, 25 arba 50 metų
Įranga pastatuose	10 arba 15 metų
Techninė įranga	4, 10 arba 15 metų
Kompiuteriai, susijusi kompiuterinė ir programinė įranga, transporto priemonės	4 metai
Baldai	10 metų

Dabartinių ECB nuomojamų patalpų kapitalizuotų remonto išlaidų nusidėvėjimo laikotarpis pakoreguotas atsižvelgiant į visus įvykius, turinčius įtakos numatytam šio turto naudingo tarnavimo laikotarpiui.

Mažiau kaip 10 000 eurų kainavęs ilgalaikis turtas nurašomas įsigijimo metais.

⁴ 2014 m. gruodžio 31 d. sistemoje TARGET2 dalyvavo šie euro zonai nepriklausantys nacionaliniai centriniai bankai: *Българска народна банка* (Bulgarijos nacionalinis bankas), *Danmarks Nationalbank*, Lietuvos bankas, *Narodowy Bank Polski* ir *Banca Națională a României*.

Pripažinimo ilgalaikiu turtu kriterijus atitinkantis, bet dar nebaigtas statyti ar vystyti turtas rodomas straipsnyje *Nebaigta statyba*. Į atitinkamo ilgalaikio turto straipsnį tokio turto įsigijimo vertė perkeliama perdavus jį naudoti.

ECB pensijų planai, kitos išmokos tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams ir kitos ilgalaikės išmokos

ECB savo tarnautojams ir Vykdomosios valdybos nariams, taip pat ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams taiko apibrėžtų išmokų planą.

Darbuotojų pensijų planas finansuojamas turtu, laikomu ilgalaikiame išmokų tarnautojams fonde. ECB ir jo tarnautojų privalomosios įmokos sudaro atitinkamai 19,5 ir 6,7 % bazinės algos ir yra rodomos plano apibrėžtų išmokų dalyje. Tarnautojai gali savanoriškai mokėti papildomas įmokas pagal apibrėžtų įmokų planą, pagal kurį būtų galima teikti papildomų išmokų⁵. Šios papildomos išmokos nustatomos pagal savanoriškų įmokų sumą ir grąžą, gautą investavus šias įmokas.

ECB vykdomosios valdybos narių ir ECB įdarbintų Priežiūros valdybos narių išmokoms pasibaigus jų darbo santykiams ir kitoms ilgalaikėms išmokoms taikomas įmokomis nepadengtų pensinių išmokų planas. Tarnautojų atveju įmokomis nepadengtų išmokų planas taikomas išmokoms pasibaigus tarnautojų darbo santykiams, išskyrus pensijas, ir kitoms ilgalaikėms išmokoms.

Grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai

Su apibrėžtų išmokų planais susiję įsipareigojimai, parodyti balanso straipsnyje *Kiti įsipareigojimai*, apskaičiuojami kaip apibrėžtų išmokų įsipareigojimų dabartinės vertės balanso dieną ir pensijų plano turto, skirto įsipareigojimams padengti, tikrosios vertės skirtumas.

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimus kasmet apskaičiuoja nepriklausomi aktuarai pagal planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Dabartinė apibrėžtų išmokų įsipareigojimų vertė apskaičiuojama diskontuojant numatomus būsimojus pinigų srautus, taikant balanso dieną galiojusias rinkos palūkanų normas, nustatytas pagal eurus išreikštų aukštos kokybės įmonių obligacijų, kurių išpirkimo terminas atitinka pensinių įsipareigojimų terminą, rinkos pajamingumą.

Aktuarinis pelnas (nuostolis) gali susidaryti dėl tikslinimų, kai tikrasis rezultatas skiriasi nuo ankstesnių aktuarinių prielaidų, ir aktuarinių prielaidų pokyčių.

⁵ Tarnautojas už sukauptas savanoriškų įmokų lėšas išėjimo į pensiją metu gali įgyti papildomą pensiją. Nuo to momento ši pensija įtraukiama į apibrėžtų išmokų įsipareigojimus.

Grynujų apibrėžtų išmokų išlaidos

Grynujų apibrėžtų išmokų išlaidos padalytos į sudedamąsias dalis, parodytas pelno (nuostolio) ataskaitoje, o išmokų tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams pervertinimo rezultatas parodytas balanso straipsnyje *Perkainojimo sąskaitos*.

Grynąją sumą, parodytą pelno (nuostolio) ataskaitoje, sudaro:

- (a) einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė;
- (b) grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus, apskaičiuotos taikant diskonto normas;
- (c) visų pervertinimų, susijusių su kitomis ilgalaikėmis išmokomis, suma.

Grynąją sumą, parodytą straipsnyje *Perkainojimo sąskaitos*, sudaro:

- (a) aktuarinis pelnas (nuostolis), susijęs su apibrėžtų išmokų įsipareigojimais;
- (b) faktinė pensijų plano turto grąža, neįskaitant sumų, įtrauktų kaip grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus;
- (c) bet koks viršutinės turto ribos poveikio pasikeitimas, neįskaitant sumų, įtrauktų kaip grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus.

Kiekvienais metais šias sumas įvertina nepriklausomi aktuarai, jie apskaičiuoja, kokią įsipareigojimų sumą įrašyti į finansinę ataskaitą.

Banknotai apyvartoje

ECB ir euro zonos nacionaliniai centriniai bankai, kurie kartu sudaro Eurosistemą, leidžia eurų banknotus⁶. Bendra apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertė paskirstoma Eurosistemos centriniams bankams kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną pagal banknotų paskirstymo raktą⁷.

ECB paskirta 8 % visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės, ji balanse parodyta įsipareigojimų dalies straipsnyje *Banknotai apyvartoje*. ECB tenkanti dalis visoje eurų banknotų emisijoje užtikrinama pretenzijomis nacionaliniams centriniams bankams. Šios palūkanas uždirbančios pretenzijos⁸ parodytos postraipsnyje *Vidinės Eurosistemos pretenzijos: pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje* (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai*). Su šiomis pretenzijomis susijusios palūkanų pajamos

⁶ 2010 m. gruodžio 13 d. Sprendimas ECB/2010/29 dėl eurų banknotų emisijos (nauja redakcija), OL L 35, 2011 2 9, p. 26, su pakeitimais.

⁷ Banknotų paskirstymo raktas – tai procentinės dalys, apskaičiuotos atsižvelgiant į ECB dalį visoje eurų banknotų emisijoje ir taikant pasirašyto kapitalo raktą NCB daliai visoje eurų banknotų emisijoje.

⁸ 2010 m. lapkričio 25 d. Sprendimas ECB/2010/23 dėl valstybių narių, kurių valiuta euro, nacionalinių centrinių bankų pinigų politikos pajamų paskirstymo (nauja redakcija), OL L 35, 2011 2 9, p. 17, su pakeitimais.

parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje *Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje*.

Tarpinis pelno paskirstymas

ECB pajamos iš eurų banknotų apyvartoje ir iš vertybinių popierių, įsigytų pagal a) vertybinių popierių rinkų programą, b) trečiąją padengtų obligacijų pirkimo programą ir c) turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą pripažįstamos mokėtinomis euro zonos nacionaliniams centriniams bankams tais finansiniais metais, kuriais buvo sukauptos. Jei ECB valdančioji taryba nenusprendžia kitaip, šias pajamas ECB paskirsto kitų metų sausio mėn. kaip tarpinį pelną⁹. Paskirstomos visos pajamos, nebent tų metų ECB grynasis pelnas yra mažesnis negu pajamos, gautos iš eurų banknotų apyvartoje ir iš vertybinių popierių, įsigytų pagal minėtas programas, arba Valdančioji taryba priima sprendimą šias pajamas pervesti į atidėjinius, susijusius su užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikomis. Valdančioji taryba taip pat gali nuspręsti sumažinti pajamas, gautas iš eurų banknotų apyvartoje, ECB patirtomis išlaidomis, susijusiomis su eurų banknotų išleidimu ir tvarkymu.

Perklasifikavimas

Mažiau negu 10 000 eurų kainavęs ilgalaikis turtas anksčiau buvo visas nurašomas jo įsigijimo metais, o jo įsigijimo išlaidos buvo įtraukiamos į straipsnį *Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo išlaidos*. 2014 m. ECB nusprendė tokio pobūdžio išlaidas įtraukti į straipsnį *Administracinės išlaidos*. Atitinkami 2013 m. skaičiai pakoreguoti taip:

	Paskelbti 2013 m. (eurais)	Koregavimas dėl perklasifikavimo (eurais)	Perskaičiuota suma (eurais)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo išlaidos	(18 581 856)	8 113 170	(10 468 686)
Administracinės išlaidos	(260 070 567)	(8 113 170)	(268 183 737)

Dėl šio perklasifikavimo 2013 m. ataskaitose parodyta grynojo pelno suma nesikeitė.

Kitos sritys

Atsižvelgdama į ECB, kaip centrinio banko, vaidmenį, ECB vykdomoji valdyba mano, kad pinigų srautų ataskaitos paskelbimas nesuteiktų finansinių ataskaitų skaitytojams papildomos svarbios informacijos.

Pagal ECBS statuto 27 straipsnį ir remiantis Valdančiosios tarybos rekomendacija, ES Taryba pritarė *Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft* paskyrimui ECB išorės auditoriumi penkeriems metams – iki 2017 finansinių metų pabaigos.

⁹ 2014 m. gruodžio 15 d. Sprendimas ECB/2014/57 dėl tarpinio Europos Centrinio Banko pajamų paskirstymo (nauja redakcija) (Oficialiajame leidinyje dar nepaskelbtas).

Pastabos dėl balanso

1 Auksas ir gautinas auksas

2014 m. gruodžio 31 d. ECB turėjo 16 178 193 uncijas¹⁰ grynojo aukso (2013 m. – 16 142 871 unciją). Turimas aukso kiekis padidėjo dėl to, kad, Latvijai įsivedus bendrąją valiutą, *Latvijas Banka* pervedė į ECB 35 322 uncijas grynojo aukso¹¹. Tačiau ECB turimo grynojo aukso vertė eurai daugiausia padidėjo dėl 2014 m. pakilusios aukso kainos (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta* ir 15 pastabą *Perkainojimo sąskaitos*).

2 Pretenzijos ne euro zonos ir euro zonos rezidentams užsienio valiuta

2.1 Iš TVF gautinos lėšos

Šis turtas – tai 2014 m. gruodžio 31 d. ECB turėtos SST. Jis susidaro pagal dvišalį susitarimą su Tarptautiniu valiutos fondu (TVF) dėl SST pirkimo ir pardavimo. Pagal jį TVF gali ECB vardu susitarti dėl SST pardavimo ar pirkimo už eurus, neperžengdamas nustatytos didžiausios ir mažiausios apimtys. Apskaitoje SST traktuojamos kaip užsienio valiuta (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*). ECB turimų SST bendra vertė eurai 2014 m. padidėjo daugiausia dėl euro atžvilgiu pabrangusių SST.

2.2 Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas bei pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta

Šiuos du straipsnius sudaro likučiai bankų sąskaitose ir paskolos užsienio valiuta bei investicijos į vertybinius popierius, išreikštus JAV doleriais ir Japonijos jenomis:

Pretenzijos ne euro zonos rezidentams	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Likučiai sąskaitose	2 618 332 591	939 722 501	1 678 610 090
Pinigų rinkos indėliai	1 035 952 558	1 001 428 468	34 524 090
Atpirkimo investavimo sandoriai	986 131 163	87 738 380	898 392 783
Investicijos į vertybinius popierius	39 090 487 693	36 735 365 690	2 355 122 003
Iš viso	43 730 904 005	38 764 255 039	4 966 648 966

¹⁰ Tai atitinka 503,2 tonos.

¹¹ Pavedimas, kurio vertė sudarė 30,8 mln. eurų, į apskaitą įtrauktas 2014 m. sausio 1 d.

Pretenzijos euro zonos rezidentams	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Likučiai sąskaitose	4 035 172	4 242 115	(206 943)
Pinigų rinkos indėliai	1 599 827 033	1 266 550 649	333 276 384
Atpirkimo investavimo sandoriai	179 865 744	0	179 865 744
Iš viso	1 783 727 949	1 270 792 764	512 935 185

2014 m. sumos šiuose straipsniuose padidėjo daugiausia dėl euro atžvilgiu pabrangusio JAV dolerio.

Be to, 2014 m. sausio 1 d. Latvijai įsivedus bendrąją valiutą, *Latvijas Banka* į ECB pervedė užsienio atsargų Japonijos jenomis, kurių vertė buvo 174,5 mln. eurų.

2014 m. gruodžio 31 d. ECB grynoji užsienio valiutos pozicija JAV doleriais ir Japonijos jenomis¹² buvo tokia:

	2014 (mln. valiutos vienetų)	2013 (mln. valiutos vienetų)
JAV doleriai	45 649	45 351
Japonijos jenos	1 080 094	1 051 062

3 Pretenzijos ne euro zonos rezidentams eurai

3.1 Likučiai bankų sąskaitose, investicijos į vertybinius popierius ir paskolos

2013 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė pretenzija ne euro zonos centriniam bankui pagal jo susitarimą su ECB dėl atpirkimo sandorių. Pagal šį susitarimą ne euro zonos centrinis bankas už tinkamą įkaitą galėtų skolintis eurų ir jais paremti savo vykdomas vidaus likvidumo didinimo operacijas.

2014 m. gruodžio 31 d. nebebuvo galiojančių tokių pretenzijų.

4 Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurai

2014 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė likučiai sąskaitose įstaigose, kurios yra euro zonos rezidentės.

¹² Šias atsargas sudaro turtas, atėmus įsipareigojimus atitinkama užsienio valiuta, kuris yra užsienio valiutos perkainojimo objektas ir kuris įtrauktas į eilutes *Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta, Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta, Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos, Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta, Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai* (įsipareigojimų dalyje) bei *Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos*, taip pat atsižvelgiant į išankstinius užsienio valiutų keitimo sandorius ir valiutų apsikaitimo sandorius užsienio valiuta, parodytus nebalansiniuose straipsniuose. Finansinių priemonių užsienio valiuta perkainojimo dėl kainos prieaugis neįtraukiamas.

5 Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais

5.1 Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

2014 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė vertybiniai popieriai, kuriuos ECB įsigijo pagal tris padengtų obligacijų pirkimo programas, vertybinių popierių rinkų programą ir turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą.

Pirkimai pagal pirmąją padengtų obligacijų programą buvo vykdomi iki 2010 m. birželio 30 d., o antroji padengtų obligacijų pirkimo programa baigta 2012 m. spalio 31 d. Vertybinių popierių rinkų programa baigta 2012 m. rugsėjo 6 d.

2014 m. spalio 2 d. Valdančioji taryba paskelbė trečiosios padengtų obligacijų pirkimo programos ir turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programos įgyvendinimo aspektus. Šios programos bus vykdomos bent dvejus metus. Jomis skatinamas kreditų teikimas euro zonos ekonomikai ir užtikrinamas teigiamo poveikio perdavimas kitoms rinkoms, todėl švelnės ir ECB pinigų politikos pozicija. Pagal šias dvi programas ECB ir NCB gali tiek pirminėje, tiek antrinėje rinkose pirkti euro zonoje eurais išleistas padengtas obligacijas ir euro zonos rezidentų eurais išleistų turtu užtikrintų aukščiausio prioriteto ir garantijomis užtikrintų vidutinio prioriteto vertybinių popierių.

Pagal visas penkias programas įsigyti vertybiniai popieriai vertinami amortizuota savikaina, atsižvelgiant į vertės sumažėjimą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vertybiniai popieriai*). Kasmetiniai vertės sumažėjimo įvertinimo testai atliekami remiantis tikėtinomis atgauti sumomis pagal metų pabaigos būklę. Valdančiosios tarybos nuomone, identifiuoti vertės sumažėjimo rodikliai neturėjo įtakos numatomiems būsimiesiems pinigų srautams, kuriuos ECB turėtų gauti. Todėl 2014 m. į apskaitą nebuvo įtraukta jokių nuostolių dėl šių vertybinių popierių.

Šių vertybinių popierių amortizuota savikaina, kaip ir rinkos vertė¹³ (ji neparodoma nei balanse, nei pelno (nuostolio) ataskaitoje, bet pateikiama čia tik dėl palyginimo), buvo tokia:

	2014 (eurais)		2013 (eurais)		Pokytis (eurais)	
	Amortizuota savikaina	Rinkos vertė	Amortizuota savikaina	Rinkos vertė	Amortizuota savikaina	Rinkos vertė
Pirmoji padengtų obligacijų pirkimo programa	2 395 178 568	2 576 479 183	3 710 724 329	3 880 523 066	(1 315 545 761)	(1 304 043 883)
Antroji padengtų obligacijų pirkimo programa	1 249 397 951	1 367 880 767	1 459 074 444	1 559 027 391	(209 676 493)	(191 146 624)
Trečioji padengtų obligacijų pirkimo programa	2 298 798 185	2 314 787 199	–	–	2 298 798 185	2 314 787 199
Vertybinių popierių rinkų programa	10 100 343 269	11 247 795 991	12 990 138 931	13 689 860 491	(2 889 795 662)	(2 442 064 500)
Turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programa	1 744 230 394	1 742 441 349	–	–	1 744 230 394	1 742 441 349
Iš viso	17 787 948 367	19 249 384 489	18 159 937 704	19 129 410 948	(371 989 337)	119 973 541

Pagal a) pirmąją ir antrąją padengtų obligacijų pirkimo programas ir b) vertybinių popierių rinkų programą laikomų portfelių amortizuota savikaina sumažėjo dėl išpirkimų.

¹³ Nurodytos rinkos vertės yra orientacinės, apskaičiuotos pagal rinkoje kotiruojamas kainas. Jei kotiruojamų kainų nebuvo, rinkos kainos apskaičiuotos taikant Eurosistemos vidinius modelius.

Valdančioji taryba reguliariai įvertina finansinę riziką, susijusią su pagal vertybinių popierių rinkų programą, turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą ir visas tris padengtų obligacijų pirkimo programas įsigytais vertybiniais popieriais.

6 Vidinės Eurosistemos pretenzijos

6.1 Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje

Šį straipsnį sudaro ECB pretenzijos euro zonos nacionalinių centrinių bankų atžvilgiu dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*). Atlyginimai už šias pretenzijas apskaičiuojami kasdien pagal naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikytą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose (žr. 24.2 pastabą *Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje*).

7 Kitas turtas

7.1 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

2014 m. gruodžio 31 d. šį turtą sudarė tokie straipsniai:

	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Įsigijimo vertė			
Žemė ir pastatai	997 154 850	170 824 151	826 330 699
Įranga pastatuose	212 838 181	72 341	212 765 840
Kompiuteriai ir programinė įranga	71 812 322	76 353 659	(4 541 337)
Įrenginiai, baldai ir transporto priemonės	82 854 876	13 746 611	69 108 265
Nebaigta statyba	16 163 065	847 217 209	(831 054 144)
Kitas ilgalaikis turtas	8 241 408	7 751 953	489 455
Visa įsigijimo vertė	1 389 064 702	1 115 965 924	273 098 778
Sukauptas nusidėvėjimas			
Žemė ir pastatai	(88 477 513)	(86 542 592)	(1 934 921)
Įranga pastatuose	(72 342)	(72 341)	(1)
Kompiuteriai ir programinė įranga	(38 380 961)	(45 004 046)	6 623 085
Įrenginiai, baldai ir transporto priemonės	(11 908 686)	(12 797 447)	888 761
Kitas ilgalaikis turtas	(628 541)	(373 708)	(254 833)
Visas sukauptas nusidėvėjimas	(139 468 043)	(144 790 134)	5 322 091
Grynoji likutinė vertė	1 249 596 659	971 175 790	278 420 869

2014 m. lapkričio mėn. naujasis ECB pastatas atiduotas eksploatuoti, todėl jo statybos išlaidos perkeltos iš straipsnio *Nebaigta statyba* į kitus atitinkamus straipsnius. Padidėjimas straipsniuose *Žemė ir pastatai*, *Įranga pastatuose* ir *Įrenginiai, baldai ir transporto priemonės* daugiausia susijęs būtent su šiuo perkėlimu, taip pat su du paskutinius 2014 m. mėnesius vykdyta su nauju ECB pastatu susijusia veikla.

Be to, iš naujo pastato statybos išlaidų išskaičiuota 15,3 mln. eurų suma, kurią Frankfurto miestas skyrė *Grossmarkthalle* pastato išsaugojimui ir kuri ankstesniais metais buvo įtraukta į straipsnį *Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos*.

7.2 Kitas finansinis turtas

Šį straipsnį sudaro ECB nuosavų lėšų investicijos¹⁴, jos yra tiesioginis ECB kapitalo ir rezervų atitikmuo, taip pat kitas finansinis turtas, apimantis ECB turimas 3 211 Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) akcijų, jos į apskaitą įtrauktos įsigijimo verte, – 41,8 mln. eurų.

Šį straipsnį sudaro:

	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Likučiai sąskaitose eurais	4 684 410	4 620 701	63 709
Vertybiniai popieriai eurais	19 091 635 302	18 068 315 142	1 023 320 160
Atpirkimo investavimo sandoriai eurais	1 488 138 078	2 351 403 533	(863 265 455)
Kitas finansinis turtas	41 902 068	41 906 524	(4 456)
Iš viso	20 626 359 858	20 466 245 900	160 113 958

Grynasis šio straipsnio padidėjimas 2014 m. daugiausia susidarė dėl a) palūkanų, gautų už investuotas nuosavas lėšas, perinvestavimo ir b) vertybinių popierių eurais rinkos vertės padidėjimo.

7.3 Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Šį straipsnį daugiausia sudaro valiutų apskaitos sandorių ir išankstinių valiutų keitimo sandorių, kurie galiojo 2014 m. gruodžio 31 d., pokyčiai dėl perkainojimo (žr. 22 pastabą *Valiutų apskaitos sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie perkainojimo pokyčiai atsiranda minėtų sandorių verte, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusius užsienio valiutos kursus, palyginus su sandorių verte, perskaičiuota į eurus pagal tos pačios dienos atitinkamos valiutos vidurkinį kursą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Nebalansinės priemonės bei Aukštas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*).

Į šį straipsnį taip pat įtrauktas galiojusių palūkanų normų apskaitos sandorių perkainojimo prieaugis (žr. 20 pastabą *Palūkanų normų apskaitos sandoriai*).

7.4 Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos

2014 m. į šį straipsnį įtrauktos sukauptos vertybinių popierių atkarpos palūkanos, įskaitant nupirktą atkarpą, kurių suma sudarė 603,9 mln. eurų (2013 m. – 708,3 mln. eurų) (žr. 2.2 pastabą *Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius*).

¹⁴ Vykdyti atpirkimo skolinimosi sandoriai, susiję su nuosavų lėšų investicijų valdymu, įtraukti į straipsnį *Kiti įvairūs įsipareigojimai* įsipareigojimų dalyje (žr. 13.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*).

išorės paskolos ir kitas išorės turtas ir Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta, 5 pastabą Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais ir 7.2 pastabą Kitas finansinis turtas).

Į šį straipsnį įtrauktos ir 25,5 mln. eurų vertės (2013 m. – 155,1 mln. eurų) sukauptos palūkanos už sistemos TARGET2 likučius, gautinos už 2014 m. gruodžio mėn. iš euro zonos nacionalinių centrinių bankų, ir sukauptos 10,0 mln. eurų vertės (2013 m. – 69,2 mln. eurų) gautinos palūkanos už ECB pretenzijas, susijusias su paskutinio metų ketvirčio eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*).

Šiame straipsnyje taip pat parodytos a) iš bendrų Eurosistemos projektų sukauptos pajamos (žr. 30 pastabą *Kitos pajamos*), b) su Bendru priežiūros mechanizmu susijusios sukauptos pajamos (žr. 28 pastabą *Su priežiūros uždaviniais susijusios pajamos ir išlaidos*), c) už kitą finansinį turtą sukauptos palūkanų pajamos ir d) įvairūs išankstiniai mokejimai.

7.5 Kitas įvairus turtas

Šį straipsnį daugiausia sudaro sukaupta suma pagal tarpinį ECB pelno paskirstymą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Tarpinis pelno paskirstymas* ir 12.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai*).

Į jį taip pat įtraukta:

- (a) su valiutų apsiskeitimo sandoriais ir išankstiniais valiutų keitimo sandoriais, galiojusiais 2014 m. gruodžio 31 d., susiję likučiai, kurie susidarė tokių sandorių vertę, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusį atitinkamos užsienio valiutos vidurkinį kursą, palyginus su jų pradinio pripažinimo apskaitoje verte eurais (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Nebalansinės priemonės*);
- (b) pretenzija Vokietijos federalinei finansų ministerijai dėl atgautinų sumokėtų pridėtinės vertės ir kitų netiesioginių mokesčių. Tokie mokesčiai gražinami vadovaujantis Protokolo dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, taikomo ECB pagal ECBS statuto 39 straipsnį, 3 straipsnyje numatytais sąlygomis.

8 Banknotai apyvartoje

Šiame straipsnyje parodyta visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalis (8 %) (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*).

9 Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurais

9.1 Kiti įsipareigojimai

Šiame straipsnyje parodomi Euro bankų asociacijos (EBA) narių indėliai, kurie naudojami kaip įkaitas, pateikiamas ECB vykdant EBA mokėjimus per sistemą TARGET2.

10 Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais

2014 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė 0,9 mlrd. eurų (2013 m. – 24,6 mlrd. eurų) – tai ne euro zonos nacionalinių centrinių bankų ir kitų centrinių bankų likučiai ECB, susidarę dėl per sistemą TARGET2 įvykdytų sandorių ar jų dalių. Šių likučių sumažėjimą 2014 m. lėmė ne euro zonos rezidentų mokėjimai euro zonos rezidentams. Dėl šios priežasties padidėjo euro zonos NCB likučiai TARGET2 sistemoje ECB atžvilgiu (žr. 12.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai*).

2013 m. į šį straipsnį buvo įtraukta ir 0,2 mlrd. eurų suma, susijusi su laikinuoju abipusio valiutos apskaitos susitarimu su Federaline rezervų sistema. Vadovaudamasi šiuo susitarimu, Federalinė rezervų sistema per apskaitos sandorius ECB suteikia JAV dolerių. Šiais sandoriais siekiama Eurosistemos sandorių šalims pasiūlyti trumpalaikį finansavimą JAV doleriais. ECB tuo pat metu sudaro kompensacinius apskaitos sandorius (angl. *back-to-back swap transactions*) su euro zonos nacionaliniais centriniiais bankais, kurie panaudoja suteiktas lėšas vykdydami likvidumą didinančias grįžtamųjų sandorių operacijas su Eurosistemos sandorių šalimis. Dėl kompensacinių apskaitos sandorių susidaro vidiniai Eurosistemos – tarp ECB ir nacionalinių centrinių bankų – likučiai. 2014 m. Valdancioji taryba, atsižvelgusi į pastebimai pagerėjusias finansavimo JAV doleriais sąlygas ir nedidelę likvidumo didinimo JAV doleriais operacijų paklausą, nusprendė po truputį mažinti tokių operacijų pasiūlą. 2014 m. gruodžio 31 d. likučių, susijusių su tokiomis operacijomis, nebebuvo. Ateityje ECB reguliariai vertins tokių operacijų poreikį, atsižvelgdamas į tai, kad sudaryti nuolatiniai susitarimai dėl apskaitos sandorių sukūrė likvidumo didinimo JAV doleriais sandorio šalims sistemą, kai to reikalauja rinkos sąlygos.

11 Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta

11.1 Indėliai, likučiai ir kiti įsipareigojimai

Į šį straipsnį įtraukiami įsipareigojimai, susidarę pagal su ne euro zonos rezidentais sudarytus atpirkimo skolinimosi sandorius, susijusius su ECB užsienio valiutos atsargų valdymu.

12 Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai

12.1 Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas

Šiame straipsnyje parodomi įsipareigojimai euro zonos nacionaliniams centriniams bankams, susidarę dėl jų į ECB pervestų užsienio atsargų, jiems prisijungus prie Eurosistemos.

Pakoregavus nacionalinių centrinių bankų dalis ECB kapitalo pasirašymo rakte (žr. 16 pastabą *Kapitalas ir rezerva*) ir Latvijai įsivedus bendrąją valiutą bei *Latvijas Banka* pervedus užsienio atsargas, šių įsipareigojimų suma padidėjo 243 510 283 eurai.

	Nuo 2014 m. sausio 1 d. (eurais)	2013 m. gruodžio 31 d. (eurais)
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	1 435 910 943	1 401 024 415
<i>Deutsche Bundesbank</i>	10 429 623 058	10 871 789 515
<i>Eesti Pank</i>	111 729 611	103 152 857
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	672 637 756	643 894 039
<i>Bank of Greece</i>	1 178 260 606	1 129 060 170
<i>Banco de España</i>	5 123 393 758	4 782 873 430
<i>Banque de France</i>	8 216 994 286	8 190 916 316
<i>Banca d'Italia</i>	7 134 236 999	7 218 961 424
<i>Central Bank of Cyprus</i>	87 679 928	77 248 740
<i>Latvijas Banka</i>	163 479 892	–
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	117 640 617	100 776 864
<i>Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	37 552 276	36 798 912
<i>De Nederlandsche Bank</i>	2 320 070 006	2 298 512 218
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1 137 636 925	1 122 511 702
<i>Banco de Portugal</i>	1 010 318 483	1 022 024 594
<i>Banka Slovenije</i>	200 220 853	189 499 911
<i>Národná banka Slovenska</i>	447 671 807	398 761 127
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	728 096 904	721 838 191
İş viso	40 553 154 708	40 309 644 425

Latvijas Banka nustatyta 163 479 892 eurų pretenzija, siekiant užtikrinti, kad šios pretenzijos ir kitų eurų įsivedusių valstybių narių nacionaliniams centriniams bankams kredituotos bendros pretenzijų sumos santykis būtų lygus *Latvijas Banka* dalies ECB kapitalo pasirašymo rakte ir kitų euro zonos nacionalinių centrinių bankų bendros dalies šiame rakte santykiui. Skirtumas tarp šios pretenzijos ir pervesto turto vertės (žr. 1 pastabą *Auksas ir gautinas auksas*, 2.2 pastabą *Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas* bei *Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta*) buvo įskaitytas kaip dalis *Latvijas Banka* įnašų, kurie turi būti sumokėti pagal ECBS statuto 48 straipsnio 2 dalį į ECB rezervus ir atidėjinius, atitinkančius ECB atsargas 2013 m. gruodžio 31 d. (žr. 14 pastabą *Atidėjiniai* ir 15 pastabą *Perkainojimo sąskaitos*).

Atlygis už šiuos įsipareigojimus skaičiuojamas kasdien pagal naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, koreguojant šį atlygį taip, kad aukso daliai tenkanti grąža būtų nulinė (žr. 24.3 pastabą *Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų*).

12.2 Kiti vidiniai Eurosistemos grynėji įsipareigojimai

2014 m. šį straipsnį daugiausia sudarė euro zonos nacionalinių centrinių bankų likučiai ECB atžvilgiu sistemoje TARGET2 (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai*). Grynąjį šios pozicijos padidėjimą daugiausia lėmė ne euro zonos rezidentų mokėjimai per TARGET2 sistemą euro zonos rezidentams (žr. 10 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*). 2014 m. grynėji įsipareigojimai padidėjo dar ir dėl to, kad sumažėjo kompensacinių apsikeitimo sandorių, sudarytų su nacionaliniais centriniiais bankais vykdant likvidumo didinimo JAV doleriais operacijas, apimtis. Šių dviejų veiksmų poveikį iš dalies sumažino pagal vertybinių popierių rinkų programą ir pirmąsias dvi padengtų obligacijų pirkimo programas įsigytų vertybinių popierių išpirkimas, jo atsiskaitymai buvo vykdomi per sistemos TARGET2 sąskaitas.

Atlyginimai už TARGET2 pozicijas, išskyrus likučius, susidariusius dėl kompensacinių apsikeitimo sandorių, sudarytų vykdant likvidumo JAV doleriais didinimo operacijas, apskaičiuojami kasdien, taikant naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikytą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose.

Į šį straipsnį buvo įtraukta ir euro zonos nacionaliniams centriniams bankams po tarpinio ECB pelno paskirstymo mokėtina suma (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Tarpinis pelno paskirstymas*).

	2014 (eurais)	2013 (eurais)
Gautinos sumos iš euro zonos nacionalinių centrinių bankų, susijusios su sistema TARGET2	(590 153 944 468)	(687 997 098 717)
Mokėtinos sumos euro zonos nacionaliniams centriniams bankams, susijusios su sistema TARGET2	612 892 597 646	686 747 265 644
Mokėtinos sumos euro zonos nacionaliniams centriniams bankams po tarpinio ECB pelno paskirstymo	840 719 787	1 369 690 567
Kiti vidiniai Eurosistemos grynėji įsipareigojimai	23 579 372 965	119 857 494

13 Kiti įsipareigojimai

13.1 Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Didžiąją šiame straipsnyje nurodytos sumos dalį sudaro valiutų apsikeitimo sandorių ir išankstinių valiutų keitimo sandorių, kurie galiojo 2014 m. gruodžio 31 d., pokyčiai dėl perkainojimo (žr. 22 pastabą *Valiutų apsikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie perkainojimo pokyčiai atsiranda minėtų sandorių vertę, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusius užsienio valiutos kursus, palyginus su sandorių verte, perskaičiuota į eurus pagal tos pačios dienos atitinkamos valiutos vidurkinį kursą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Nebalansinės priemonės bei Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*).

Šiame straipsnyje parodomi ir galiojusių palūkanų normų apsikeitimo sandorių perkainojimo nuostoliai (žr. 20 pastabą *Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai*).

13.2 Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos

2014 m. gruodžio 31 d. abi pagrindines šio straipsnio dalis sudarė sukauptos palūkanos, mokėtinos nacionaliniams centriniams bankams už visus 2014 m. pagal jų pretenzijas dėl į ECB pervestų užsienio atsargų (žr. 12.1 pastabą *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*) ir sukauptos palūkanos už sistemos TARGET2 likučius, mokėtinos nacionaliniams centriniams bankams už 2014 m. paskutinį mėnesį. Šios sumos sumokėtos 2015 m. sausio mėn. Į šį straipsnį taip pat įtrauktos kitos sukauptos išlaidos, įskaitant su finansinėmis priemonėmis susijusias sukauptas išlaidas.

	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Į ECB pervestos užsienio atsargos	57 015 146	192 248 631	(135 233 485)
Sistema TARGET2	26 309 091	155 757 290	(129 448 199)
Kitos sukauptos išlaidos	12 867 414	22 536 286	(9 668 872)
Iš viso	96 191 651	370 542 207	(274 350 556)

13.3 Kiti įvairūs įsipareigojimai

2014 m. į šį straipsnį buvo įtraukti 150,1 mln. eurų (2013 m. – 480,4 mln. eurų) vertės galiojantys atpirkimo skolinimosi sandoriai, sudaryti valdant ECB nuosavų lėšų portfelį (žr. 7.2 pastabą *Kitas finansinis turtas*).

Į jį taip pat įtraukti su valiutų apskaitos sandoriais ir išankstiniais užsienio valiutų keitimo sandoriais, kurie galiojo 2014 m. gruodžio 31 d., susiję likučiai (žr. 22 pastabą *Valiutų apskaitos sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie likučiai susidarė tokių sandorių vertę, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusį atitinkamos užsienio valiutos vidurkinį kursą, palyginus su jų pradinio pripažinimo apskaitoje verte eurais (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Nebalansinės priemonės*).

ECB pensijų planai, kitos išmokos tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams ir kitos ilgalaikės išmokos¹⁵

Į šį straipsnį įtraukta ir 459,7 mln. eurų (2013 m. – 131,9 mln. eurų) ECB grynųjų apibrėžtų išmokų įsipareigojimų, susijusių su išmokomis tarnautojams ir Vykdomosios valdybos nariams, taip pat ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams, pasibaigus jų darbo santykiams ir kitomis ilgalaikėmis išmokomis.

Balansas

Balanse pripažintos sumos, susijusios su išmokomis tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams ir su kitomis ilgalaikėmis išmokomis, buvo tokios:

¹⁵ Visose šios pastabos lentelėse skiltyje „Valdybos“ parodytos sumos (rodomos nuo 2014 m.) yra dviejų valdybų: Vykdomosios valdybos ir Priežiūros valdybos.

	2014 Personalas (mln. eurų)	2014 Valdybos (mln. eurų)	2014 Iš viso (mln. eurų)	2013 Personalas (mln. eurų)	2013 Valdybos (mln. eurų)	2013 Iš viso (mln. eurų)
Dabartinė įsipareigojimų vertė	1 087,1	24,5	1 111,6	650,6	17,8	668,4
Tikroji pensijų plano turto vertė	(651,9)	–	(651,9)	(536,5)	–	(536,5)
Balanse pripažinti grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai	435,2	24,5	459,7	114,1	17,8	131,9

2014 m. dabartinė įsipareigojimų tarnautojams vertė sudarė 1 087,1 mln. eurų (2013 m. – 650,6 mln. eurų), iš jų 170,3 mln. eurų (2013 m. – 109,4 mln. eurų) sudarė įmokomis nepadengtų išmokų, nesusijusių su pensijomis ar kitomis ilgalaikėmis išmokomis, vertė. Vykdomosios valdybos narių ir Priežiūros valdybos narių išmokoms pasibaigus jų darbo santykiams ir kitoms ilgalaikėms išmokoms taip pat taikomas įmokomis nepadengtų pensinių išmokų planas.

Pelno (nuostolio) ataskaita

2014 m. pelno (nuostolio) ataskaitoje pripažintos tokios sumos:

	2014 Personalas (mln. eurų)	2014 Valdybos (mln. eurų)	2014 Iš viso (mln. eurų)	2013 Personalas (mln. eurų)	2013 Valdybos (mln. eurų)	2013 Iš viso (mln. eurų)
Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė	41,7	1,2	42,9	45,9	1,4	47,3
Grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus	4,5	0,7	5,2	8,6	0,6	9,2
<i>Iš jų:</i>						
<i>Išlaidos, susijusios su įsipareigojimais</i>	25,1	0,7	25,8	24,4	0,6	25,0
<i>Pajamos iš pensijų plano turto</i>	(20,6)	–	(20,6)	(15,8)	–	(15,8)
Išlaidos (pajamos) dėl kitų ilgalaikių išmokų pervaldinimo	7,8	0,3	8,1	(3,2)	0	(3,2)
Iš viso įtraukta į Personalo išlaidų išlaidas	54,0	2,2	56,2	51,3	2,0	53,3

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimo, pensijų plano turto ir pervaldinimo rezultatų pokyčiai

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės pokyčiai buvo tokie:

	2014 Personalas (mln. eurų)	2014 Valdybos (mln. eurų)	2014 Iš viso (mln. eurų)	2013 Personalas (mln. eurų)	2013 Valdybos (mln. eurų)	2013 Iš viso (mln. eurų)
Apibrėžtų išmokų įsipareigojimas laikotarpio pradžioje	650,6	17,8	668,4	677,8	17,8	695,6
Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė	41,7	1,2	42,9	45,9	1,4	47,3
Palūkanų išlaidos, susijusios su įsipareigojimu	25,1	0,7	25,8	24,4	0,6	25,0
Pensijų plano dalyvių įmokos	14,0	0,1	14,1	12,3	0,1	12,4
Sumokėtos išmokos	(7,1)	(0,8)	(7,9)	(5,5)	(1,1)	(6,6)
Pervaldinimo išlaidos (pajamos)	362,8	5,5	368,3	(104,3)	(1,0)	(105,3)
Apibrėžtų išmokų įsipareigojimas laikotarpio pabaigoje	1 087,1	24,5	1 111,6	650,6	17,8	668,4

2014 m. susidaręs 368,3 mln. eurų pervertinimo nuostolis, susijęs su apibrėžtų išmokų įsipareigojimu, susidarė daugiausia dėl diskonto normos sumažėjimo nuo 3,75 % (2013 m.) iki 2,0 % (2014 m.). Visiškai kitokia padėtis buvo susidariusi 2013 m., kai buvo fiksuotos 105,3 mln. eurų pervertinimo pajamos, susidariusios daugiausia dėl mažesnių perskaičiavimo veiksnių, taikomų skaičiuojant būsimas pensijų išmokas, ir diskonto normos padidėjimo nuo 3,5 % (2012 m.) iki 3,75 % (2013 m.).

Su tarnautojais susijusio apibrėžtų išmokų pensijų plano turto tikrosios vertės pokyčiai 2014 m. buvo tokie:

	2014 (mln. eurų)	2013 (mln. eurų)
Tikroji pensijų plano turto vertė laikotarpio pradžioje	536,5	439,3
Palūkanų pajamos iš pensijų plano turto	20,6	15,8
Pervertinimo pajamos	49,7	39,8
Darbdavio įmokos	36,4	33,2
Pensijų plano dalyvių įmokos	14,0	12,3
Sumokėtos išmokos	(5,3)	(3,9)
Tikroji pensijų plano turto vertė laikotarpio pabaigoje	651,9	536,5

Pervertinimo pajamos iš pensijų plano turto ir 2013 m., ir 2014 m. rodo tai, kad fondų vienetų grąža buvo didesnė negu planuotos palūkanų už pensijų plano turto pajamos.

2014 m. ECB aktuarams atlikus ECB darbuotojų pensijų plano finansavimo vertinimą (buvo naudojami 2013 m. gruodžio 31 d. duomenys), Valdančioji taryba nusprendė sumažinti metinę papildomų įmokų sumą, mokėtiną iki 2023 m. – nuo 10,3 mln. iki 6,8 mln. eurų. Šis sprendimas bus peržiūrėtas gavus kito finansavimo vertinimo, kurį numatoma atlikti 2015 m., rezultatus. Šį sumažėjimą su kaupu kompensavo a) padidėjusios ECB įmokos į darbuotojų pensijų planą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *ECB pensijų planai, kitos išmokos tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams ir kitos ilgalaikės išmokos*) ir b) dėl Bendro priežiūros mechanizmo steigimo padidėjęs pensijų plano narių skaičius (žr. 31 pastabą *Personalo išlaikymo išlaidos*). Todėl straipsnyje *Darbdavio įmokos* parodyta suma padidėjo iki 36,4 mln. eurų (2013 m. buvo 33,2 mln. eurų).

2014 m. pervertinimo rezultatų pokyčiai (žr. 15 pastabą *Perkainojimo sąskaitos*) buvo tokie:

	2014 (mln. eurų) ¹⁶	2013 (mln. eurų)
Pervertinimo pajamos (išlaidos) laikotarpio pradžioje	4,8	(137,1)
Pajamos iš pensijų plano turto	49,7	39,8
Pajamos (išlaidos) dėl įsipareigojimo	(368,3)	105,3
Pelno (nuostolio) ataskaitoje pripažintos išlaidos (pajamos)	8,1	(3,2)
Pervertinimo pajamos (išlaidos) laikotarpio pabaigoje, įtrauktos į <i>Perkainojimo sąskaitas</i>	(305,6)	4,8

¹⁶ Bendros sumos gali nesutapti dėl apvalinimo.

Pagrindinės prielaidos

Rengdami šioje pastaboje minimus vertinimus, aktuarai rėmėsi tam tikromis prielaidomis, kurioms Vykdomoji valdyba pritarė apskaitos tvarkymo ir informacijos atskleidimo tikslais. Pagrindinės prielaidos, kuriomis rėmėsi aktuarai apskaičiuodami išmokų plano įsipareigojimą, buvo tokios:

	2014 (%)	2013 (%)
Diskonto norma	2,00	3,75
Tikėtina pensijų plano turto grąža ¹⁷	3,00	4,75
Bendras darbo užmokesčio padidėjimas ateityje ¹⁸	2,00	2,00
Pensijų padidėjimas ateityje ¹⁹	1,40	1,40

Be to, 2014 m. darbuotojai sumokėjo 110,6 mln. eurų savanoriškų įmokų į apibrėžtų įmokų planą (2013 m. – 96,5 mln. eurų). Šios lėšos investuojamos į pensijų plano turta, tačiau kartu ta pačia suma didėja ir įsipareigojimai.

14 Atidėjiniai

Didžiąją šiame straipsnyje nurodytos sumos dalį sudaro atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito bei aukso kainos rizikoms.

Atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms bus naudojami tiek, kiek Valdancioji taryba manys esant būtina padengti būsimiems realizuotiems ir nerealizuotiems nuostoliams, ypač perkainojimo nuostoliams, kurių nedengia perkainojimo sąskaitos. Šių atidėjinių dydis ir nuolatinio papildymo poreikis kiekvienais metais peržiūrimi remiantis ECB atliekamu minėtų rūšių rizikos įvertinimu. Vertinant atsižvelgiama į įvairius veiksnius, įskaitant rizikingo turto apimtį, per einamuosius finansinius metus pasireiškusių riziką, numatomus rezultatus kitais metais, rizikos įvertinimą, apimančią rizikingo turto vertės pokyčio riziką (angl. *Values at Risk*) reguliarių skaičiavimą. Atidėjiniai kartu su bet kokio dydžio suma bendrajame atsargų fonde negali viršyti euro zonos nacionalinių centrinių bankų apmokėto ECB kapitalo vertės.

2013 m. gruodžio 31 d. atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms sudarė 7 529 669 242 eurus. Be to, nuo 2014 m. sausio 1 d. *Latvijas Banka* sumokėjo 30 476 837 eurų sumą²⁰. Atsižvelgdama į savo vertinimo rezultatus, Valdancioji taryba nusprendė 2014 m. gruodžio 31 d. į atidėjinius pervesti 15 009 843 eurų sumą. Dėl šio pervedimo 2014 m. ECB grynavasis pelnas sumažėjo

¹⁷ Šiomis prielaidomis remtasi apskaičiuojant ECB apibrėžtų išmokų įsipareigojimus, finansuojamus turto, turinčiu kapitalo garantiją.

¹⁸ Be to, numatytos galimo individualaus darbo užmokesčio padidėjimo iki 1,8 % per metus išmokos, atsižvelgiant į pensijų plano dalyvių amžių.

¹⁹ Pagal ECB pensijų plano taisykles, pensijos didinamos kiekvienais metais. Jeigu ECB tarnautojų darbo užmokestis būtų padidintas mažiau, negu padidėjo kainos, pensijos bus didinamos pagal darbo užmokesčio padidinimą. Jeigu darbo užmokestis būtų padidintas daugiau, negu padidėjo kainos, pagal tą padidinimą bus nustatomas pensijų padidinimas, jeigu ECB pensijų planų finansinė būklė bus tam tinkama.

²⁰ Pagal ECBS statuto 48 straipsnio 2 dalį.

iki 988 832 500 eurų, o atidėjinių suma padidėjo iki 7 575 155 922 eurų. 2014 m. padidėjus ECB apmokėtam kapitalui (žr. 16 pastabą *Kapitalas ir rezerva*), ši suma atitiko euro zonos nacionalinių centrinių bankų apmokėto ECB kapitalo vertę 2014 m. gruodžio 31 d.

15 Perkainojimo sąskaitos

Šį straipsnį daugiausia sudaro perkainojimo likučiai, susidarantys iš turto, įsipareigojimų ir nebalansinių priemonių nerealizuotojo prieaugio (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Pajamų pripažinimas, Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, Vertybiniai popieriai ir Nebalansinės priemonės*). Į jį taip pat įtraukiamas grynujų apibrėžtų išmokų įsipareigojimų, susijusių su išmokomis tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams, pervertinimo rezultatas (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *ECB pensijų planai, kitos išmokos tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams ir kitos ilgalaikės išmokos* ir 13.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*).

Latvijai įsivedus bendrąją valiutą, *Latvijas Banka* nuo 2014 m. sausio 1 d. papildė šiuos likučius 54,1 mln. eurų suma.

	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Auksas	12 065 394 836	10 138 805 097	1 926 589 739
Užsienio valiuta	7 046 435 041	2 540 202 558	4 506 232 483
Vertybiniai popieriai ir kitos priemonės	1 131 424 399	674 356 531	457 067 868
Grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai, susiję su išmokomis tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams	(305 609 580)	4 825 887	(310 435 467)
Iš viso	19 937 644 696	13 358 190 073	6 579 454 623

Sumos perkainojimo sąskaitose padidėjo daugiausia dėl euro nuvertėjimo 2014 m. JAV dolerio ir aukso atžvilgiu.

Perkainojimui metų pabaigoje buvo taikomi tokie užsienio valiutų kursai:

Užsienio valiutų kursai	2014	2013
JAV dolerio ir euro	1,2141	1,3791
Japonijos jenos ir euro	145,23	144,72
Euro ir SST	1,1924	1,1183
Eurai už Trojos unciją grynojo aukso	987,769	871,220

16 Kapitalas ir rezervai

16.1 Kapitalas

(A) ECB kapitalo rakto pokytis

Pagal ECBS statuto 29 straipsnį, nacionalinių centrinių bankų dalys ECB kapitalo pasirašymo rakte nustatomos pagal atitinkamos valstybės narės bendrojo gyventojų skaičiaus ir BVP (imant po lygiai) dalį lyginant su visos Europos Sąjungos (ES) bendruoju gyventojų skaičiumi ir BVP (pagal Europos Komisijos Europos Centriniam

Bankui pateiktus duomenis). Šios dalys koreguojamos kas penkerius metus ir kai į ES įstoja nauja valstybė narė. Trečiasis toks koregavimas nuo ECB įsteigimo atliktas 2014 m. sausio 1 d.

Remiantis 2003 m. liepos 15 d. Tarybos sprendimu 2003/517/EB dėl statistinių duomenų, kurie turi būti naudojami tikslinant Europos centrinio banko kapitalo pasirašymo raktą²¹, 2014 m. sausio 1 d. nacionalinių centrinių bankų kapitalo raktai buvo pakoreguoti taip:

	Kapitalo raktas nuo 2014 m. sausio 1 d. (%)	Kapitalo raktas 2013 m. gruodžio 31 d. (%)
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	2,4778	2,4176
<i>Deutsche Bundesbank</i>	17,9973	18,7603
<i>Eesti Pank</i>	0,1928	0,1780
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	1,1607	1,1111
<i>Bank of Greece</i>	2,0332	1,9483
<i>Banco de España</i>	8,8409	8,2533
<i>Banque de France</i>	14,1792	14,1342
<i>Banca d'Italia</i>	12,3108	12,4570
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1513	0,1333
<i>Latvijas Banka</i>	0,2821	–
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,2030	0,1739
<i>Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	0,0648	0,0635
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4,0035	3,9663
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1,9631	1,9370
<i>Banco de Portugal</i>	1,7434	1,7636
<i>Banka Slovenije</i>	0,3455	0,3270
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,7725	0,6881
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1,2564	1,2456
Tarpinė euro zonos nacionalinių centrinių bankų suma	69,9783	69,5581
<i>Българска народна банка (Bulgarijos nacionalinis bankas)</i>	0,8590	0,8644
<i>Česká národní banka</i>	1,6075	1,4539
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,4873	1,4754
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0,6023	0,5945
<i>Latvijas Banka</i>	–	0,2742
<i>Lietuvos bankas</i>	0,4132	0,4093
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3798	1,3740
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5,1230	4,8581
<i>Banca Națională a României</i>	2,6024	2,4449
<i>Sveriges Riksbank</i>	2,2729	2,2612
<i>Bank of England</i>	13,6743	14,4320
Tarpinė ne euro zonos nacionalinių centrinių bankų suma	30,0217	30,4419
Iš viso	100,0000	100,0000

(B) ECB kapitalas²²

2014 m. sausio 1 d. Latvija įsivedė bendrąją valiutą. Pagal ECBS statuto 48 straipsnio 1 dalį 2014 m. sausio 1 d. *Latvijas Banka* sumokėjo 29 424 264 eurų sumą – likusią savo pasirašyto ECB kapitalo dalį. Patikslinus nacionalinių centrinių

²¹ OL L 181, 2003 7 19, p. 43.

²² Kai kurios sumos suapvalintos iki artimiausio euro sveiko skaičiaus. Dėl šio suapvalinimo bendros ir tarpinės sumos lentelėje gali nesutapti.

bankų kapitalo raktas, taip pat Latvijai prisijungus prie euro zonos, ECB apmokėtas kapitalas padidėjo 43 780 929 eurai – iki 7 697 025 340 eurų.

Ne euro zonos nacionaliniai centriniai bankai turi apmokėti 3,75 % savo dalies ECB pasirašytame kapitale kaip įnašą, skirtą prisidėti prie ECB veiklos išlaidų padengimo. 2014 m. pabaigoje bendra tokių įnašų suma sudarė 121 869 418 eurų. Ne euro zonos nacionaliniai centriniai bankai neturi teisės gauti jokios skirstytino ECB pelno dalies (įskaitant pajamų iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje) ir nėra įsipareigoję padengti jokių ECB nuostolių.

	Pasirašytas kapitalas nuo 2014 m. sausio 1 d. (eurais)	Apmokėtas kapitalas nuo 2014 m. sausio 1 d. (eurais)	Pasirašytas kapitalas 2013 m. gruodžio 31 d. (eurais)	Apmokėtas kapitalas 2013 m. gruodžio 31 d. (eurais)
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	268 222 025	268 222 025	261 705 371	261 705 371
<i>Deutsche Bundesbank</i>	1 948 208 997	1 948 208 997	2 030 803 801	2 030 803 801
<i>Eesti Pank</i>	20 870 614	20 870 614	19 268 513	19 268 513
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	125 645 857	125 645 857	120 276 654	120 276 654
<i>Bank of Greece</i>	220 094 044	220 094 044	210 903 613	210 903 613
<i>Banco de España</i>	957 028 050	957 028 050	893 420 308	893 420 308
<i>Banque de France</i>	1 534 899 402	1 534 899 402	1 530 028 149	1 530 028 149
<i>Banca d'Italia</i>	1 332 644 970	1 332 644 970	1 348 471 131	1 348 471 131
<i>Central Bank of Cyprus</i>	16 378 236	16 378 236	14 429 734	14 429 734
<i>Latvijas Banka</i>	30 537 345	30 537 345	–	–
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	21 974 764	21 974 764	18 824 687	18 824 687
<i>Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	7 014 605	7 014 605	6 873 879	6 873 879
<i>De Nederlandsche Bank</i>	433 379 158	433 379 158	429 352 255	429 352 255
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	212 505 714	212 505 714	209 680 387	209 680 387
<i>Banco de Portugal</i>	188 723 173	188 723 173	190 909 825	190 909 825
<i>Banka Slovenije</i>	37 400 399	37 400 399	35 397 773	35 397 773
<i>Národná banka Slovenska</i>	83 623 180	83 623 180	74 486 874	74 486 874
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	136 005 389	136 005 389	134 836 288	134 836 288
Tarpinė euro zonos nacionalinių centrinių bankų suma	7 575 155 922	7 575 155 922	7 529 669 242	7 529 669 242
<i>Българска народна банка (Bulgarijos nacionalinis bankas)</i>	92 986 811	3 487 005	93 571 361	3 508 926
<i>Česká národní banka</i>	174 011 989	6 525 450	157 384 778	5 901 929
<i>Danmarks Nationalbank</i>	161 000 330	6 037 512	159 712 154	5 989 206
<i>Hrvatska narodna banka</i>	65 199 018	2 444 963	64 354 667	2 413 300
<i>Latvijas Banka</i>	–	–	29 682 169	1 113 081
<i>Lietuvos bankas</i>	44 728 929	1 677 335	44 306 754	1 661 503
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	149 363 448	5 601 129	148 735 597	5 577 585
<i>Narodowy Bank Polski</i>	554 565 112	20 796 192	525 889 668	19 720 863
<i>Banca Națională a României</i>	281 709 984	10 564 124	264 660 598	9 924 772
<i>Sveriges Riksbank</i>	246 041 586	9 226 559	244 775 060	9 179 065
<i>Bank of England</i>	1 480 243 942	55 509 148	1 562 265 020	58 584 938
Tarpinė ne euro zonos nacionalinių centrinių bankų suma	3 249 851 147	121 869 418	3 295 337 827	123 575 169
Iš viso	10 825 007 070	7 697 025 340	10 825 007 070	7 653 244 411

17 Įvykiai po balanso

17.1 Lietuvos prisijungimas prie euro zonos

Vadovaudamasi 2014 m. liepos 23 d. Tarybos sprendimu 2014/509/ES, priimtu pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 140 straipsnio 2 dalį, 2015 m. sausio 1 d. Lietuva įsivedė bendrąją valiutą. Pagal ECBS statuto 48 straipsnio 1 dalį ir 2014 m. gruodžio 31 d. Valdančiosios tarybos priimtus teisės aktus²³, 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos bankas sumokėjo 43 051 594 eurų sumą – likusią savo pasirašyto ECB kapitalo dalį. Pagal ECBS statuto 48 straipsnio 1 dalį kartu su 30 straipsnio 1 dalimi, 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos bankas pervedė į ECB 338 656 542 eurų vertės užsienio atsargų sumą. Šias užsienio atsargas sudarė lėšos grynaisiais JAV doleriais ir auksas – santykiu atitinkamai 85 ir 15.

Lietuvos bankas kredituotas pretenzijų sumomis, atitinkančiomis apmokėtą kapitalą ir pervestų užsienio atsargų ekvivalentą. Pastaroji pretenzija traktuojama lygiai taip pat kaip ir kitų euro zonos nacionalinių centrinių bankų turimos pretenzijos (žr. 12.1 pastabą *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*).

Nebalansinės priemonės

18 Automatizuota vertybinių popierių skolinimo programa

Valdydamas nuosavas lėšas, ECB yra sudaręs automatizuotos vertybinių popierių skolinimo programos susitarimą, pagal kurį paskirtas agentas ECB vardu sudaro vertybinių popierių skolinimo sandorius su daugeliu tinkamomis pripažintų sandorio šalių. Pagal šį susitarimą 2014 m. gruodžio 31 d. galiojančių grįžtamųjų sandorių vertė buvo 4,8 mlrd. eurų (2013 m. – 3,8 mlrd. eurų).

19 Palūkanų normų ateities sandoriai

2014 m. gruodžio 31 d. galiojo šie sandoriai užsienio valiuta, parodyti pagal metų pabaigos rinkos kainas:

Palūkanų normų ateities sandoriai užsienio valiuta	2014 Kontrakto vertė (eurais)	2013 Kontrakto vertė (eurais)	Pokytis (eurais)
Pirkimai	911 374 681	495 975 636	415 399 045
Pardavimai	1 001 647 311	1 727 870 268	(726 222 957)

Šie sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas.

²³ 2014 m. gruodžio 31 d. Sprendimas ECB/2014/61 dėl Lietuvos banko atliekamų kapitalo apmokėjimo, užsienio atsargų pervedimo ir įnašų į Europos Centrinio Banko atsargas ir atidėjinius, (Oficialiajame leidinyje dar nepaskelbtas); 2014 m. gruodžio 31 d. Lietuvos banko ir Europos Centrinio Banko susitarimas dėl Europos Centrinio Banko kredituojamo Lietuvos banko reikalavimo pagal Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto 30 straipsnio 3 dalį (Oficialiajame leidinyje dar nepaskelbtas).

20 Palūkanų normų apsisikeitimo sandoriai

2014 m. gruodžio 31 d. galiojusių palūkanų normų apsisikeitimo sandorių vertė sudarė 270,8 mln. eurų (2013 m. – 252,0 mln. eurų) pagal metų pabaigos rinkos kainas. Šie sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas.

21 Išankstiniai vertybinių popierių sandoriai

2014 m. gruodžio 31 d. galiojo 245,2 mln. eurų vertės išankstinių vertybinių popierių pirkimo sandorių. Šie sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas.

22 Valiutų apsisikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai

2014 m. valiutų apsisikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas. 2014 m. gruodžio 31 d. su šiais sandoriais susijusios išankstinės pretenzijos ir įsipareigojimai pagal metų pabaigos rinkos kainas sudarė:

Valiutų apsisikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Prenzijos	1 899 819 430	1 845 947 763	53 871 667
Įsipareigojimai	1 777 894 537	1 730 929 184	46 965 353

23 Skolinimosi ir skolinimo operacijų administravimas

ECB yra atsakingas už ES skolinimosi ir skolinimo operacijų administravimą pagal vidutinės trukmės finansinės paramos mechanizmą. 2014 m. ECB vykdė mokėjimus, susijusius su ES paskolomis, pagal šią schemą suteiktomis Latvijai, Vengrijai ir Rumunijai.

Atsižvelgiant į valstybių narių, kurių valiuta yra euro²⁴, ir *Kreditanstalt für Wiederaufbau*²⁵, (kaip paskolos davėjų), Graikijos Respublikos (kaip paskolos gavėjo) ir Graikijos banko (kaip paskolos gavėjo agento) susitarimą dėl paskolos programos, ECB atsakingas už paskolos davėjų ir paskolos gavėjo vardu vykdomų visų susijusių mokėjimų atlikimą.

Be to, ECB vykdo operacinę veiklą administruojant paskolas, suteiktas pagal Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonę (EFPSP) ir Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF) vardu. 2014 m. ECB vykdė mokėjimus, susijusius su

²⁴ Išskyrus Graikijos Respubliką ir Vokietijos Federacinę Respubliką.

²⁵ Veikianti viešųjų interesų labui, privalanti vykdyti Vokietijos Federacinės Respublikos nurodymus ir turinti jos garantiją.

paskolomis, suteiktomis Airijai ir Portugalijai pagal EFPSP schemą, ir su paskolomis, suteiktomis Airijai, Graikijai ir Portugalijai pagal EFSF schemą.

Be to, ECB administruoja mokėjimus, susijusius su Europos stabilumo mechanizmo (ESM)²⁶ įstatiniu akciniu kapitalu ir paramos stabilumui užtikrinti operacijomis. 2014 m. ECB vykdė valstybių narių, kurių valiuta yra euro, mokėjimus, susijusius su ESM įstatiniu akciniu kapitalu, taip pat ESM mokėjimus, susijusius su Kiprui ir Ispanijai suteiktomis paskolomis.

²⁶ Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis įsigaliojo 2012 m. rugsėjo 27 d.

Pastabos dėl pelno (nuostolio) ataskaitos

24 Grynosios palūkanų pajamos

24.1 Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų

Šiame straipsnyje parodomas palūkanų pajamos, atėmus palūkanų išlaidas, susijusias su grynosiomis ECB užsienio atsargomis:

	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Palūkanų pajamos už sąskaitų likučius	571 710	601 611	(29 901)
Palūkanų pajamos iš pinigų rinkos indėlių	4 234 448	6 868 776	(2 634 328)
Palūkanų pajamos iš atpirkimo investavimo sandorių	867 860	742 788	125 072
Grynosios palūkanų pajamos iš vertybinių popierių	206 165 493	172 250 735	33 914 758
Grynosios palūkanų pajamos iš palūkanų normų apskaitimo sandorių	407 588	1 833 740	(1 426 152)
Grynosios palūkanų pajamos iš valiutų apskaitimo sandorių ir išankstinių valiutų keitimo sandorių	4 570 710	5 237 310	(666 600)
Visos palūkanų pajamos iš užsienio atsargų	216 817 809	187 534 960	29 282 849
Palūkanų išlaidos už sąskaitų likučius	(23 076)	(42 758)	19 682
Grynosios palūkanų išlaidos iš atpirkimo skolinimosi sandorių	208 426	(212 229)	420 655
Grynosios palūkanų pajamos iš užsienio atsargų	217 003 159	187 279 973	29 723 186

Grynosios palūkanų pajamos 2014 m. daugiausia padidėjo dėl to, kad gauta daugiau palūkanų pajamų iš JAV dolerių portfelio.

24.2 Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Euro sistemoje

Šiame straipsnyje parodomas palūkanų pajamos, susijusias su ECB dalimi (8 %) visoje eurų banknotų emisijoje (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje* ir 6.1 pastabą *Pretenzijos, susijusias su eurų banknotų paskirstymu Euro sistemoje*). Nors vidutinė apyvartoje esančių banknotų vertė padidėjo 5,4 %, 2014 m. šios pajamos sumažėjo. Jų sumažėjimą lėmė tai, kad vidutinė pagrindinė refinansavimo norma buvo mažesnė negu 2013 m. (2014 m. – 0,16 %, o 2013 m. – 0,55 %).

24.3 Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų

Šiame straipsnyje parodytas euro zonos nacionaliniams centriniams bankams sumokėtas atlygis pagal jų pretenzijas ECB atžvilgiu dėl pagal ECBS statuto 30 straipsnio 1 dalį pervestų užsienio atsargų (žr. 12.1 pastabą *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*). 2014 m. šis atlygis daugiausia sumažėjo dėl to, kad vidutinė pagrindinė refinansavimo norma buvo mažesnė negu 2013 m.

24.4 Kitos palūkanų pajamos ir kitos palūkanų išlaidos

2014 m. šiuose straipsniuose buvo parodytos 1,1 mlrd. eurų palūkanų pajamos (2013 m. – 4,7 mlrd. eurų) ir 1,1 mlrd. eurų palūkanų išlaidos (2013 m. – 4,7 mlrd. eurų) už likučius sistemoje TARGET2 (žr. 12.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai* ir 10 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*).

Juose taip pat parodytos 727,7 mln. eurų grynosios palūkanų pajamos (2013 m. – 961,9 mln. eurų) iš pagal vertybinių popierių rinkų programą ECB įsigytų vertybinių popierių, 174,2 mln. eurų grynosios palūkanų pajamos (2013 m. – 204,2 mln. eurų) iš pagal padengtų obligacijų pirkimo programas įsigytų vertybinių popierių ir 0,7 mln. eurų grynosios palūkanų pajamos (2013 m. – 0 mln. eurų) iš pagal turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą įsigytų vertybinių popierių. Šiame straipsnyje parodytos ir palūkanų pajamos bei palūkanų išlaidos, susijusios su kitu turtu ir įsipareigojimais eurais.

25 Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų

2014 m. iš finansinių operacijų gautos tokios grynosios realizuotosios pajamos:

	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Grynosios realizuotosios pajamos dėl kainos pokyčio	47 223 558	41 335 392	5 888 166
Grynosios realizuotosios pajamos dėl užsienio valiutos kurso ir aukso kainos pokyčio	10 036 857	10 787 010	(750 153)
Grynosios realizuotosios pajamos iš finansinių operacijų	57 260 415	52 122 402	5 138 013

Grynosios realizuotosios pajamos dėl kainos pokyčio apėmė realizuotąsias pajamas ir išlaidas iš operacijų vertybiniais popieriais, palūkanų normų ateities sandorių ir palūkanų normų apsikeitimo sandorių. Grynosios realizuotosios pajamos dėl kainos pokyčio 2014 m. daugiausia padidėjo dėl to, kad gauta daugiau realizuotųjų pajamų iš vertybinių popierių JAV doleriais.

26 Finansinio turto ir pozicijų nurašymai

2014 m. finansinio turto ir pozicijų nurašymai buvo tokie:

	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Nerealizuotasis vertybinių popierių perkainojimo nuostolis	(7 664 489)	(114 606 755)	106 942 266
Nerealizuotasis palūkanų normų apsikeitimo sandorių perkainojimo nuostolis	(198 804)	(610)	(198 194)
Visi nurašymai	(7 863 293)	(114 607 365)	106 744 072

2014 m. JAV dolerių portfelyje ir nuosavų lėšų portfelyje laikomų vertybinių popierių bendras rinkos kainų padidėjimas lėmė gerokai mažesnius nurašymus negu 2013 m.

Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)

	2014 (eurais)	2013 (eurais)	Pokytis (eurais)
Komisinių ir kitų atlygių pajamos	30 024 834	25 917	29 998 917
Komisinių ir kitų atlygių išlaidos	(1 866 180)	(2 152 690)	286 510
Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)	28 158 654	(2 126 773)	30 285 427

2014 m. didžiąją pajamų, parodytų šiame straipsnyje, dalį sudarė sukaupti priežiūros mokesčiai (žr. 28 pastabą *Su priežiūros uždaviniais susijusios pajamos ir išlaidos*). Į šias pajamas įskaičiuojamos ir baudos, skirtos kredito įstaigoms už privalomųjų atsargų reikalavimų nevykdymą. Išlaidas sudarė atlygiai, susiję su sąskaitomis ir palūkanų normų ateities sandoriais (žr. 19 pastabą *Palūkanų normų ateities sandoriai*).

Su priežiūros uždaviniais susijusios pajamos ir išlaidos

2014 m. lapkričio 4 d. ECB prisiėmė jam pavestus priežiūros uždavinius, kaip nustatyta 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamento 1024/2013/ES 33 straipsnyje.

Metinė išlaidų, kurias ECB patiria vykdydamas jam pavestus priežiūros uždavinius, suma dengiama iš surenkamų metinių priežiūros mokesčių. Per atitinkamą mokesčių laikotarpį priežiūros mokesčių surenkama tiek, kiek reikia ECB išlaidoms, susijusioms su jo vykdomais priežiūros uždaviniais, padengti, bet ne daugiau. Šios išlaidos – tai, visų pirma, išlaidos, tiesiogiai susijusios su ECB vykdomais priežiūros uždaviniais, o būtent – išlaidos naujoms veiklos sritims, kurios apima a) svarbių bankų priežiūrą, b) stebėjimą, kaip vykdoma mažiau svarbių bankų priežiūra ir c) horizontaliųjų uždavinių vykdymą bei specializuotų paslaugų teikimą. Į jas įskaitomos ir netiesiogiai su ECB vykdomais priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos, t. y. išlaidos esamų ECB veiklos sričių teikiamoms paslaugoms: patalpų, žmogiškųjų išteklių valdymo, informacinių technologijų ir kt.

Už 2014 m. ECB surinks tiek mokesčių, kiek reikia padengti jo išlaidoms, patirtoms nuo 2014 m. lapkričio mėn., kai ECB pradėjo vykdyti priežiūros uždavinius.

2014 m. lapkričio ir gruodžio mėn. sąskaitas ECB pateiks 2015 m. Šių mėnesių ECB pajamos bus tokios:

	2014 (eurais)	2013 (eurais)
Priežiūros mokesčiai	29 973 012	–
<i>Iš jų:</i>		
<i>svarbių bankų mokesčiai</i>	25 622 812	–
<i>mažiau svarbių bankų mokesčiai</i>	4 350 200	–
Visos pajamos iš bankų priežiūros uždavinių	29 973 012	–

Pajamos iš priežiūros mokesčių įtraukiamos į straipsnį *Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos* (žr. 27 pastabą *Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)*).

Be to, ECB turi teisę skirti vienkartinės arba periodiškai mokamas baudas už jo reglamentuose ir sprendimuose nustatytų įpareigojimų nesilaikymą. 2014 m. tokių baudų nebuvo skirta.

ECB išlaidos 2014 m. lapkričio ir gruodžio mėn. buvo tokios:

	2014 (eurais)	2013 (eurais)
Darbo užmokestis ir kitos išmokos	18 456 945	–
Nuoma ir pastatų priežiūra	2 199 243	–
Kitos veiklos išlaidos	9 316 824	–
Visos su bankų priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos	29 973 012	–

29 Pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių ir dalyvavimo nuosavybės priemonėse

Į šį straipsnį įtraukti dividendai, gauti už ECB turimas TAB akcijas (žr. 7.2 pastabą *Kitas finansinis turtas*).

30 Kitos pajamos

Kitos 2014 m. įvairios pajamos daugiausia susidarė iš sukauptų euro zonos nacionalinių centrinių bankų įmokų, skirtų ECB išlaidoms, patirtoms vykdant bendrus Eurosistemos projektus, padengti.

31 Personalo išlaikymo išlaidos

Į šį straipsnį įtrauktas darbo užmokestis, išmokos, tarnautojų draudimas ir kitos įvairios išlaidos sudarė 244,9 mln. eurų (2013 m. – 187,3 mln. eurų). Į šį straipsnį įtraukta ir 56,2 mln. eurų (2013 m. – 53,3 mln. eurų) suma, susijusi su ECB pensijų planais, kitomis išmokomis tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams ir kitomis ilgalaikėmis išmokomis (žr. 13.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*). Su naujų ECB patalpų statybomis susijusios personalo išlaikymo išlaidos, sudarančios 1,2 mln. eurų (2013 m. – 1,3 mln. eurų), buvo kapitalizuotos ir į šį straipsnį neįtrauktos.

Darbo užmokestis ir išmokos, įskaitant vadovaujamas pareigas einančių tarnautojų darbo užmokesčio priedus, iš esmės nustatyti pagal Europos Sąjungos darbo užmokesčio sistemą ir yra su ja palyginami.

Vykdomosios valdybos nariams ir ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams mokama bazinė alga, o ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams, kurie dirba ne visu etatu, mokama ir kintama alga, kurios dydis priklauso nuo posėdžių, kuriuose narys dalyvavo, skaičiaus. Be to, Vykdomosios valdybos nariams ir visu etatu įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams mokamos papildomos išmokos būstui ir reprezentacinėms reikmėms. Pirmininkui, vietoj išmokos būstui, suteikiama ECB priklausanti oficiali rezidencija. Vadovaujantis Europos Centrinio Banko personalo

įdarbinimo sąlygomis, abiejų valdybų nariai turi teisę gauti namų ūkio, vaiko ir mokslo išmokas atsižvelgiant į asmenines aplinkybes. Iš bazinės algos išskaitomas mokestis, mokamas Europos Sąjungos naudai, taip pat daromi atskaitymai pensijai, sveikatos draudimui ir draudimui nuo nelaimingų atsitikimų. Papildomos išmokos neapmokestinamos ir iš jų nedaromi atskaitymai pensijai.

2014 m. Vykdomosios valdybos nariams ir ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams (išskyrus nacionalinių priežiūros institucijų atstovus) buvo mokamos tokios bazinės algos:

	2014 (eurais)	2013 (eurais)
Mario Draghi (Pirmininkas)	379 608	378 240
Vítor Constâncio (pirmininko pavaduotojas)	325 392	324 216
Peter Praet (Valdybos narys)	271 140	270 168
Jörg Asmussen (Valdybos narys iki 2014 m. sausio mėn.)	4 912	270 168
Benoît Cœuré (Valdybos narys)	271 140	270 168
Yves Mersch (Valdybos narys)	271 140	281 833
Sabine Lautenschläger (Valdybos narė nuo 2014 m. sausio mėn.)	253 457	–
Iš viso ECB vykdomajai valdybai	1 776 789	1 794 793
Iš viso BPM priežiūros valdybai (ECB įdarbintiems nariams)²⁷	508 589	–
<i>Iš jų:</i>		
Danièle Nouy (Priežiūros valdybos pirmininkė nuo 2014 m. sausio mėn.)	271 140	–
Iš viso	2 285 378	1 794 793

Be to, Priežiūros valdybos nariams sumokėta 74 776 eurų (2013 m. – 0 eurų) kintamos algos.

Abiejų valdybų nariams išmokėtos išmokos ir už juos sumokėtos įmokos pagal ECB sveikatos draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų planus sudarė 674 470 eurų (2013 m. – 526 615 eurų).

Be to, išmokos abiejų valdybų nariams, susijusios su jų paskyrimu dirbti ECB ar pasitraukimu iš pareigų ECB, sudarė 68 616 eurų (2013 m. – 44 538 eurus). Šios išmokos parodomos Pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje *Administracinės išlaidos*.

Buvusiems Vykdomosios valdybos ir Priežiūros valdybos nariams už tam tikrą ribotą laikotarpį po jų kadencijos pabaigos gali būti mokamos išeitinės išmokos. 2014 m. šios išmokos, taip pat išmokos, susijusios su šeima, ir išmokos pagal ECB sveikatos draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų planus buvusiems nariams sudarė 243 178 eurus (2013 m. – 618 189 eurus). Buvusiems valdybų nariams ar jų išlaikytiniams išmokėtos pensijos, įskaitant susijusias išmokas, ir įmokos į sveikatos draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų planus sudarė 599 589 eurus (2013 m. – 472 891 eurą).

²⁷ Išskyrus Sabine Lautenschläger, kurios alga nurodyta prie kitų Vykdomosios valdybos narių algų.

2014 m. pabaigoje faktinis ECB tarnautojų skaičius buvo 2 577, skaičiuojant visos darbo dienos ekvivalentais²⁸, iš jų 278 ėjo vadovaujamas pareigas. 2014 m. tarnautojų skaičius keitėsi taip:

	2014	2013
Tarnautojų skaičius sausio 1 d.	1 790	1 638
Nauji tarnautojai / sutarties statuso pasikeitimas	1 458	496
Atsistatydinimai / darbo sutarties pabaiga	(681)	(347)
Grynasis padidėjimas dėl darbo ne visą dieną režimo pasikeitimo	10	3
Tarnautojų skaičius gruodžio 31 d.	2 577	1 790
Vidutinis tarnautojų skaičius	2 155	1 683

2014 m. tarnautojų skaičius padidėjo daugiausia dėl pasirengimų Bendram priežiūros mechanizmui, kuris pradėjo veikti 2014 m. lapkričio mėn.

32 Administracinės išlaidos

Jos apima visas kitas einamąsias išlaidas, susijusias su patalpų nuoma ir priežiūra, nekapitalizuotinas prekes ir įrangą, atlygį specialistams, kitas paslaugas ir pirkimus bei su personalu susijusias išlaidas, įskaitant įdarbinimą, persikėlimo į kitą vietą, įsikūrimo, mokymo ir persikraustymo išlaidas. 2014 m. administracinės išlaidos padidėjo ir dėl to, kad pradėjo veikti Bendras priežiūros mechanizmas.

33 Banknotų gamybos paslaugos

Šios išlaidos susidarė daugiausia dėl tarpvalstybinio eurų banknotų pervežimo tarp banknotų spaustuvių ir nacionalinių centrinių bankų pristatant naujus banknotus ir banknotų pervežimo tarp nacionalinių centrinių bankų kompensuojant jų trūkumą perteklinėmis atsargomis. Šias išlaidas centralizuotai padengia ECB.

²⁸ Nemokamų atostogų išėję tarnautojai neįtraukti. Į šį skaičių įtraukti tarnautojai, dirbantys pagal nuolatinę, terminuotąsias arba trumpalaikes darbo sutartis, ir ECB absolventų programos dalyviai. Taip pat įtraukti darbuotojai, išėję motinystės ar ilgų nedarbingumo dėl ligos atostogų.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

10 February 2015

Independent auditor's report

We have audited the accompanying annual accounts of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2014, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes (the "Annual Accounts").

The responsibility of the European Central Bank's Executive Board for the Annual Accounts

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of these Annual Accounts in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of the Annual Accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these Annual Accounts based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the Annual Accounts are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the Annual Accounts. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the Annual Accounts, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the Annual Accounts in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by the Executive Board, as well as evaluating the overall presentation of the Annual Accounts.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the Annual Accounts give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2014, and of the results of its operations for the year then ended in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Independent Member of Ernst & Young Global Limited

Chairman Supervisory Board: StB Prof. Dr. Dr. h.c. mult. Otto H. Jacobs - Board of Management: WP/StB Georg Graf Waldersee, Chairman
WP/StB Ute Benzel - Ana-Cristina Grohnert - WP/StB Alexander Kron - WP/StB Prof. Dr. Norbert Pfitzer - WP/StB Gunther Ruppel
dipl. WP Markus T. Schweizer - StB/CPA Mark Smith - CPA Julie Linn Teigland - WP/StB Claus-Peter Wagner - WP/StB Prof. Dr. Peter Wollmert
Registered Office: Stuttgart - Legal Form: GmbH - Amtsgericht Stuttgart HRB 730277 - VAT: DE 147799609

Šį dokumentą ECB pateikia kaip ECB išorės auditoriaus išvados neoficialų vertimą. Esant neatitikimams, vadovaujamosi EY pasirašyta versija anglų k.

Europos Centrinio Banko
Pirmininkui ir Valdančiajai tarybai
Frankfurtas prie Maino

2015 m. vasario 10 d.

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Mes atlikome Europos Centrinio Banko metinių finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2014 m. gruodžio 31 d. balansas, tuo pačiu metu pasibaigusiu metų pelno (nuostolio) ataskaita, apskaitos politikos santrauka ir kitos aiškinamosios pastabos (metinės finansinės ataskaitos), auditą.

Europos Centrinio Banko vykdomosios valdybos atsakomybė už metines finansines ataskaitas

Vykdomoji valdyba atsakinga už šių metinių finansinių ataskaitų parengimą ir sąžiningą pateikimą, laikantis Valdančiosios tarybos nustatytų principų, išdėstytų Sprendime ECB/2010/21 dėl Europos centrinio banko metinės atskaitomybės, su pakeitimais, ir už tokią vidaus kontrolę, kokią Vykdomoji valdyba mano esant būtina rengiant metines finansines ataskaitas, kuriose nebūtų reikšmingų netikslumų, galinčių pasitaikyti dėl sukčiavimo ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias metines finansines ataskaitas. Mes atlikome auditą pagal tarptautinius audito standartus. Šiuose standartuose nurodyta laikytis etikos reikalavimų, auditą planuoti ir atlikti siekiant deramai įsitikinti, ar metinėse finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų.

Atliekant auditą vykdomos procedūros siekiant gauti audito rezultatus apie metinėse finansinėse ataskaitose pateiktus skaičius ir paaiškinimus. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus sprendimo, įskaitant reikšmingų netikslumų metinėse finansinėse ataskaitose (dėl sukčiavimo ar klaidos), rizikos įvertinimą. Vertindamas riziką, auditorius atsižvelgia į vidaus kontrolę, susijusią su subjekto metinių finansinių ataskaitų rengimu ir sąžiningu pateikimu, kad, atsižvelgęs į esamas aplinkybes, galėtų parinkti tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad pareikštų nuomonę apie subjekto vidaus kontrolės veiksmingumą. Auditas taip pat apima taikytos apskaitos politikos tinkamumo ir Vykdomosios valdybos atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumo bei bendro metinių finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Manome, kad mūsų gauti audito rezultatai yra pakankami ir pagrįsti, todėl jais remdamiesi galime pareikšti savo nuomonę.

Nuomonė

Mūsų nuomone, metinėse finansinėse ataskaitose pateiktas tikras ir teisingas Europos Centrinio Banko 2014 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ir tada pasibaigusiu metų veiklos rezultatų vaizdas pagal Valdančiosios tarybos nustatytus principus, išdėstytus Sprendime ECB/2010/21 dėl Europos centrinio banko metinės atskaitomybės.

Pagarbiai

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Pastaba dėl pelno (nuostolio) paskirstymo

Ši pastaba nėra ECB 2014 m. finansinių ataskaitų dalis.

Pagal ECBS statuto 33 straipsnį ECB grynasis pelnas skirstomas tokia seka:

- a) suma, kurią nustato Valdančioji taryba ir kuri negali būti didesnė kaip 20 % grynojo pelno, pervedama į bendrąjį atsargų fondą, kuris negali sudaryti daugiau kaip 100 % kapitalo;
- b) likęs grynasis pelnas paskirstomas ECB dalininkams proporcingai jų apmokėtoms dalims.

Jeigu ECB patiria nuostolį, jį galima padengti iš ECB bendrojo atsargų fondo, o prireikus, Valdančiosios tarybos sprendimu, iš atitinkamų finansinių metų pinigų politikos pajamų proporcingai ir neviršijant nacionaliniams centriniams bankams pagal ECBS statuto 32 straipsnio 5 dalį paskirstytų sumų¹.

Po pervedimo į atidėjinius rizikoms ECB 2014 m. grynasis pelnas buvo 988,8 mln. eurų. Valdančiosios tarybos sprendimu, pervedimas į bendrąjį atsargų fondą nebuvo atliktas ir 2015 m. sausio 30 d. atliktas tarpinis pelno paskirstymas (840,7 mln. eurų) euro zonos nacionaliniams centriniams bankams. Be to, Valdančioji taryba nusprendė euro zonos nacionaliniams centriniams bankams paskirstyti ir likusią pelno dalį (148,1 mln. eurų).

Pelnas paskirstomas nacionaliniams centriniams bankams proporcingai jų apmokėjai ECB kapitalo daliai. Ne euro zonos nacionaliniai centriniai bankai neturi teisės gauti jokios ECB pelno dalies ir nėra įsipareigoję padengti jokių ECB nuostolių.

	2014 (eurais)	2013 (eurais)
Metų pelnas	988 832 500	1 439 769 100
Tarpinis pelno paskirstymas	(840 719 787)	(1 369 690 567)
Nepaskirstyta suma, susidariusi pakoregavus ankstesnių metų pelną	0	(9 503 000)
Metų pelnas, atsižvelgus į tarpinį pelno paskirstymą ir ankstesnių metų pelno pakoregavimą	148 112 713	60 575 533
Likusio pelno paskirstymas	(148 112 713)	(60 575 533)
Iš viso	0	0

¹ Pagal ECBS statuto 32 straipsnio 5 dalį, nacionalinių centrinių bankų pinigų politikos pajamų suma paskirstoma nacionaliniams centriniams bankams proporcingai jų apmokėjai ECB kapitalo daliai.